

Sreda, 7. mart 2007.
Svedok Marijana Andelković
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14:22 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara da najavi predmet.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodo sekretar. Pre nego što vam, gospodine Re, dam priliku da nastavite sa glavnim ispitivanjem svedoka, želeo bih da se ukratko osvrnem na nekoliko proceduralnih pitanja. Pre svega, Pretresno veće je dobilo obaveštenje da ste pre otprilike jednog sata, podneli podnesak u kom tražite da se neki dokazni predmeti dodaju i uvrste u spis. Dozvolite mi da vas najpre pitam nešto. Osoblje Pretresnog veća je dobilo jednu kopiju bez priloga. Pre svega, želeo bih da znam da li je Odbrana dobila ovaj podnesak.

ADVOKAT EMMERSON: Jeste, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vidim i da druga dva advokata Odbrane klimaju glavom da jesu. Gospodine Emmerson, da li biste želeli da odgovorite?

ADVOKAT EMMERSON: Ja nemam prigovora da se ovi dokumenti uvrste u spisak dokaznih predmeta.

SUDIJA ORIE: Da li isto važi i za ostale advokate Odbrane? Vidim da potvrdno klimaju glavnom. To znači da se sva tri advokata slažu. Sa tim smo, dakle, završili. Sada bih želeo da iznesem odluku u vezi sa predlogom koji je dalo Tužilaštvo. Vaš jučerašnji predlog, gospodine Re, bio je da saslušamo iskaz svedoka 19, koji je prvobitno bio predviđen da svedoči kasnije tokom ovom postupka. Vi ste, dakle, predložili da ovog svedoka saslušamo ovog petka. Odbrana je uložila prigovor na taj predlog, na osnovu toga što nije na vreme obavestena o datumu kada bi svedok 19 svedočio, i da zbog toga nije u mogućnosti da se na odgovarajući način pripremi za tog svedoka. U skladu sa ovim argumentima, Pretresno veće je odlučilo da bi Odbrana bila u nepovoljnom položaju ukoliko bismo svedoka broj 19 saslušali u petak. Zbog toga se predlog Tužilaštva odbacuje. Sada bih želeo da pređemo na privatnu sednicu sa trenutak.

(privatna sednica)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretar. Što se mene tiče, ovo su bila sva proceduralna pitanja koja je trebalo obraditi za sada. Da li je Tužilaštvo spremno da pozove gospođu Anđelković i da nastavi svoje glavno ispitivanje?

TUŽILAC RE: Ja sam spreman, ukoliko nam se dozvoli da dopunimo spisak dokaznih predmeta. Koliko sam shvatio, Odbrana se tome ne suprotstavlja.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Re, potpuno ste u pravu. Pretresno veće je trebalo prvo da donese odluku, pre nego što vam je reklo da pozovete gospođu Anđelković. Kada je reč o vašem zahtevu, i obzirom na činjenicu da se Odbrana ne protivi, vaš zahtev je odobren.

TUŽILAC RE: Hvala vam, časni Sude. Samo želim da naglasim, obzirom na način na koji nameravamo da postupimo, i kako bi ovo ušlo u zapisnik, da se juče Tužilaštvo bavilo pitanjima u vezi sa prevodom dnevnika. Mi smo razgovarali sa pravnim savetnikom Pretresnog veća i sa braniocima, sinoć, kasno, i tokom popodneva. Ono što smo mi otkrili u vezi sa drugom sveskom, je da je ona bila prevedena u delovima koji nisu spojeni u jedan dokument.

SUDIJA ORIE: Da, neki prevodi sa BHS-a. Drugi su sa latinice. Da.

TUŽILAC RE: Da. Sinoć, vrlo kasno, prevodilac je uspeo da spoji i identifikuje sve ove dokumente, i povezo je ERN brojeve sa originalom. Dva prevodioca su radila na drugoj svesci, a to je sveska broj 1. Ono što se javlja kao problem je da – zapravo, u to vreme to nije predstavljalo problem, ali danas jeste – kada se neko kod nas bavi prevodom, jedni su specijalisti za ćirilicu, a drugi za latinicu. Ovaj prevod je pripremljen pre nekoliko godina, ali nikada nije sklopljen u jedinstven dokument. Sada je sve to sklopljeno u jedan dokument, i napravljena je veza sa ERN brojevima u originalu. Tamo gde postoje praznine u prevodu, odnosno, tamo gde je prevod selektivan - prevodilac je to identifikovao. Sada ćemo zamoliti za dopuštenje da zamenimo dokumentima koje imamo u elektronskoj sudnici tim spojenim dokumentom. Imamo još jednu stvar, na koju bih morao da upozorim Pretresno veće, i to pitanje još uvek nije razrešeno. Prevodilac je pre nekoliko sati otkrio, a mislim da smo obavestili Pretresno veće i Odbranu o tome, da nisu svi delovi prevoda bili prekopirani u odgovarajućem redosledu, i neki, dakle, ne prate hronološki red. Originalni dokumenti su uneti i prekopirani u dokazni materijal, ali ne nužno sa ispravnom paginacijom. ERN brojevi jesu u odgovarajućem redosledu, ali same stranice nisu. Mislim da prevodioci nastoje da poprave tu situaciju.

SUDIJA ORIE: Mogu da pretpostavim, gospodine Re, obzirom na zabrinutost koju je Odbrana izrazila u vezi sa hronologijom, da ovo ne mora da predstavlja teškoću, ukoliko je reč o jednoj strani koje se iskaz svedoka ne dotiče. Ali, naravno, sve zavisi od toga koliko je taj problem ozbiljan. Da li je samo jedna stranica premeštena na neko drugo mesto, i da li se to jasno vidi na osnovu sadržaja? Onda mogu da pretpostavim da vi, Odbrana i Pretresno veće, možemo u tome da se snađemo. Međutim, ukoliko je reč o tome da su stranice nabacane nasumičnim redosledom, onda ćemo zaista imati velikih problema.

TUŽILAC RE: Naš koordinator za predmet me je pre pola sata obavestio da smo mi obelodanili preuređenu verziju u onom redosledu u kom se javlja u originalnim sveskama, u izvornim sveskama. Jutros je došlo do neke zabune. Mislim da smo dobili obe stvari od prevodioca – dakle, obradili smo ih na oba načina. Ali, poruka da se ovaj materijal obelodani nije bila prenet na odgovarajući način. Mislim da sada Odbrana i Pretresno veće imaju dva primerka druge sveske. Jedan je u odgovarajućem redosledu iz originalnog primerka, a drugi, prati onaj redosled ERN brojeva u prevodu.

SUDIJA ORIE: Znači, primerak koji treba da čitamo je onaj koji nema odgovarajuće ERN brojeve, jer su pri kasnijem dodeljivanju ERN brojeva originalne stranice izmešane?

TUŽILAC RE: Tako je. Onaj primerak u kom se ERN brojevi javljaju u odgovarajućem redosledu – u tom primerku su originalne stranice izmešane.

SUDIJA ORIE: Dakle, kada je reč o prevodu, da li postoji kasniji prevod u kom su ERN brojevi u odgovarajućem redosledu?

TUŽILAC RE: Izvinite, nisam baš razumeo.

SUDIJA ORIE: Ako postoje dve verzije, da li verzija u kojoj se poštuje odgovarajuća hronologija, nema ERN brojeve u odgovarajućem redosledu? Da li postoji prevod koji prati taj redosled iz originala?

TUŽILAC RE: Da, to je onaj primerak koji sam malo pre pomenuo, koji je obelodanjen pre pola sata.

SUDIJA ORIE: Zamolio bih Odbranu da da svoj komentar.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, preuređena verzija onoga što je zapravo prva sveska, a mislim da je gospodin Re rekao da je druga, ne prva sveska – obelodanjena danas -

SUDIJA ORIE: Izvinite, gospodine Re, da li je to prva ili druga sveska?

TUŽILAC RE: Prva sveska. Hvala, časni Sude.

ADVOKAT EMMERSON: Dakle, druga sveska je obelodanjena sinoć, kasno, a prva sveska je obelodanjena danas. Druga verzija je, kako smo mi to shvatili, sada u hronološkom redosledu. Dobili smo je e-mailom u 14:11 h. ovog popodneva. Obzirom da je časni Sud rekao da ćemo imati dovoljno vremena između glavnog ispitivanja i unakrsnog ispitivanja kako bismo istražili redosled materijala i povezali reference, mi nemamo prigovora da se koristimo ovim beleškama. Međutim, želeo bih da skrenem pažnju na jednu sitnicu. Obzirom na to kako se rukovodi celim ovim pitanjem, nadam se će nam biti dozvoljeno da se u unakrsnom ispitivanju koristimo samo prevodima, jer mislim da je će to, kako je sudija Hoepfel rekao, biti jednostavnije za svedoka, kada je reč o povezivanju originala sa prevodom.

SUDIJA ORIE: U redu. Ukoliko svedok bude morao da pogleda svoje izvorne dokumente, naći ćemo načina da to i uradimo. Mislim da se u modernoj terminologiji ovo naziva „trenutak spoznaje”.

ADVOKAT EMMERSON: Samo još jedna stvar. Gospodin Re je predložio da zamenimo prvobitne prevode onim brojevima dokaznih predmeta koji već postoje. Jedini razlog zbog kog bih želeo nešto da kažem, jeste to da sam smo svi svesni da u transkriptu postoji direktna veza između referenci kojima se koristi osoblje Suda i dokaznog predmeta P-1 i odgovarajućih odlomaka koji se koriste tokom ispitivanja. Ukoliko bi došlo do zamene, umesto da dodelimo nove brojeve dokaznim predmetima, postoji opasnost da na kraju dobijemo jedan potpuno različiti dokument.

SUDIJA ORIE: Rešenje bi moglo da bude sledeće. Možemo da zadržimo oznake za identifikaciju, da se taj broj ne promeni, tako da ćemo znati tačno šta je uneto u spis. Tako nećemo morati da zamenimo prevode, ali ćemo imati odgovarajući hronološki redosled, a novi prevod će dobiti novi broj, tako da će ovi drugi dokumenti moći da se konsultuju, iako neće biti uvršteni u spisak dokaznih predmeta.

ADVOKAT EMMERSON: Ja mislim da je to, dugoročno gledano, dobro rešenje.

SUDIJA ORIE: To će, naravno, znati oni koji će kasnije pokušavati da slože ovaj mozaik. Gospodine Re, da li ste spremni da nastavite glavno ispitivanje?

TUŽILAC RE: Jesam. Želim samo ukratko da opišem kako predlažem da obavimo ispitivanje ovog svedoka. Predlažem da to uradimo na sledeći način. Pošto ste vi sada odobrili ove izmene, koje se tiču spiska dokaznih predmeta, a ja vam iskreno kažem da je Tužilaštvo to trebalo da uradi na suprotan način - dakle, trebalo je da počnemo sa tim da odmah iznesemo ove izveštaje „pod lupom” i da koristimo pojedinačne izveštaje o incidentima, koji su osnova za izveštaje „pod lupom”, i da imamo dnevnik pri ruci, ukoliko bude neophodno da se svedok pozove na njih. Jedino što mogu da uradim, je da vam se izvinim za ovu zbrku koja je nastala. Sada sam pokušao da ispravim situaciju, koliko god sam mogao u vremenu koje imam na raspolaganju, i ono što predlažem da uradimo je da se svedoku pokažu izveštaji o incidentima, i da tražimo od nje da nam kaže koje od njih je zabeležila lično, a koje ne. Onda bismo sa njom obradili izveštaje „pod

lupom”, i tražili da identifikuje one delove koji se tiču nje. Sa kasnijim svedocima ću, možda, detaljnije da se bavim ovim izveštajima „pod lupom”.

SUDIJA ORIE: Dobro, sada znamo kako vi nameravate da obavite ispitivanje ovog svedoka. Ukoliko ima nekih prigovora, očekujem da će me Odbrana o tome obavestiti. Molim sada sudskog poslužitelja da uvede gospođu Anđelković.

TUŽILAC RE: Samo želim da kažem još nešto. Elektronska sudnica je, naravno, jedan fantastičan tehnološki izum, i jako dobro funkcioniše kada je reč o uvrštavanju dokumenata u spis. Ali, ukoliko se nekom svedoku pokaže jedna veoma obimna količina materijala, onda to njih zbunjuje, i bilo bi lakše da im se sve to da u jednoj fascikli, i da se to onda povezuje sa određenim brojevima u elektronskoj sudnici. Mi smo pripremili jednu takvu fasciklu, sa pojedinačnim izveštajima „pod lupom” i izveštajima o incidentima, i to ću sada podeliti Pretresnom veću, Odbrani i svedoku. Ja se nadam da će nam to olakšati posao, i da ćemo tako moći da pređemo kroz sve to u vremenskom periodu koji nam je raspolaganju.

(svedok je pristupio Sudu)

svedok: Marijana Anđelković

SUDIJA ORIE: Da, moram da vam priznam da mene najviše brine to da li će svedok videti na svom ekranu isto ono što vidimo i mi. To me brine. Ja mislim da je prilično jednostavno rukovati ovim ekranom. Dakle, ja ću vas zamoliti, gospodine Re, koliko god je to moguće, da i vi koristite ekran, zato što tako možemo biti sigurni da svi vidimo istu stvar.

TUŽILAC RE: Jedina poteškoća koju ja imam je to da prevodi još uvek nisu uneti u elektronsku sudnicu, ali izveštaji o incidentima jesu.

SUDIJA ORIE: U redu, onda ćemo početi sa odštampanim verzijama. Dobar dan, gospođu Anđelković. Videli ste, kada ste ušli, da smo mi i dalje raspravljali. Izvinjavam se zbog toga, i to nije bilo veoma učtivo prema vama. Izvinjavam se zbog toga. Hvala vam što ste se vratili u sudnicu. Želim da vas podsetim da vas i dalje obavezuje svečana izjava koju ste dali kada ste počeli da svedočite. Gospodin Re će sada nastaviti svoje glavno ispitivanje.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Re, i podelite te dokumente koje želite da imamo.

TUŽILAC RE: Hvala.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE - NASTAVAK

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RE - PITANJE: Dobar dan gospođo Anđelković.
SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Želim da uradim sledeću stvar. Vi ste juče govorili o svojim putovanjima na Kosovo u martu i aprilu 1998. godine, gde ste radili na terenu, kao stručnjak za ljudska prava, zaposlen u Fondu za humanitarno pravo u Beogradu. Vi ste rekli Pretresnom veću da ste intervjuisali razne ljude, uglavnom Srbe, na terenu, u raznim selima. Isto tako, vi ste svoje komentare zapisivali u svesku, i zatim ste to prekućavali u izveštaje, i kasnije su ti izveštaji objavljeni u publikacijama Fonda za humanitarno pravo. U međuvremenu smo mi, od kada ste vi završili vaše svedočenje, pronašli brojne pojedinačne izveštaje o incidentima, koje je dostavio Fond za humanitarno pravo. Sada bih želeo da vam dam jednu fasciklu, u kojoj se nalaze engleski prevodi vaših dnevnika. Reč je o sveskama 1 i 2, a imamo i ove pojedinačne izveštaje „pod lupom”, brojeve 26 i 27, i izveštaje o incidentima. Ja sam otvorio odgovarajuću stranu u ovom izveštaju o incidentu, i želeo bih da vi pogledate te izveštaje, i da nam, zatim, kažete koje od njih ste, eventualno, vi sastavljali. Nemojte to još da nam kažete, zato što ćemo se u međuvremenu baviti nekim administrativnim pitanjima.

TUŽILAC RE: Dok svedok to gleda, da li ovi primerci mogu da se podele Pretresnom veću i Odbrani?

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođo Anđelković, ja ću vam dati žute nalepnice, koje će vam eventualno pomoći da označite određene delove u tim izveštajima, i da na taj način obeležite one koji su vaši.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, pre nego što gospodin Re nastavi, gledam na brzinu ove izveštaje o incidentima koji se nalaze u fascikli, čije strane, naravno, nisu numerisane - tako da nisam u mogućnosti da vas uputim na konkretne strane, ali, videćete da se, otprilike na pola dokumenta, nalazi jedna strana na kojoj piše da štampač nije mogao da je odštampa zbog nedostatka memorije. Prethodni izveštaj -

SUDIJA ORIE: Recite nam gde je to, u prvoj polovini, u drugoj polovini? Nije lako to pronaći.

ADVOKAT EMMERSON: Pa, teško mi je da vam kažem. Da li vidite ovu zelenu stranu koja deli različite delove dokumenta? Sada, pogledajte, molim vas, poslednji deo ovog izveštaja „pod lupom”. Dakle, odmah pre te zelene strane su izveštaji o incidentima. Otprilike, posle jedne četvrtine ili jedne trećine tog dokumenta ćete naći jedan izveštaj o incidentu, koji ima referentni broj, iako vam verovatno nije baš lako da to sada pronađete, jer svi oni izgledaju veoma slično. Ovako izgledaju strane koje se nalaze u tom delu dokumenta. Sada, ja ne znam koliko takvih problema ima, ali štampana verzija nije, bar u tom pogledu -

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Da. Vidim mesto gde stoji da štampač nije mogao da odštampa jer nije imao dovoljno memorije.

ADVOKAT EMMERSON: Ako pogledate prethodnu stranu, videćete da je izveštaj pre tog isečen na pola. Bar u verziji koju mi imamo.

SUDIJA ORIE: Da. Ovde postoji neka izjava.

ADVOKAT EMMERSON: Ali se tekst očigledno prekida u na pola. Mi imamo punu izjavu u elektronskoj sudnici, i Odbrana ima ti celu izjavu. Moguće je da postoje i drugi slični problemi, na drugim mestima u dokumentu. Ja to ne znam.

TUŽILAC RE: Pa, na ovome se radi upravo u ovom trenutku. Kao što ste videli, naš pravni referent je danas zakasnio na raspravu, zato što se bavio upravo ovim problemom.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Nije pregledano pre nego što je donetu u sudnicu. Novi primerci, sa ERN brojevima na vrhu, će stići veoma, veoma uskoro.

SUDIJA ORIE: U redu, videćemo. Videli smo sada da u ovom dokumentu ima određenih strana koje sadrže tehničke informacije, a ne relevantne informacije, tako da smo toga sada svesni. Gospođu Anđelković, opet ste vi donekle ispali žrtva naših tehničkih problema. Pretpostavljam da će vas sada gospodin Re pitati da li ste uspeli da pronađete ono što vas je zamolio da pronađete.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođu Anđelković, da li ste imali priliku da ovo pregledate? Ono što želim da uradim u ovom trenutku – vidim da ste označili žutim nalepnicama određene delove dokumenta – želim samo da nam kažete, pre svega ostalog, koji je prvi izveštaj. Izveštaj o incidentu bi trebalo da nosi datum... Ne, oprostite, da bih ispravno postavio osnovu za ovo pitanje, vratiću se malo unazad. Juče ste u svom iskazu pomenuli izveštaje koji su napisani na osnovu vaših istraga na terenu. Da li su to ti izveštaji koje ste vi i vaše kolege kasnije odštampali, pošto ste završili intervjuisanje tih ljudi na terenu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, oni su otprilike ovako izgledali. Samo, moram da kažem da se ne sećam ovog znaka, ali to je jedina razlika. Sve drugo izgleda prilično identično. To je taj formular.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ovi izveštaji su na engleskom jeziku. Da li ste ih vi napisali na engleskom jeziku?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Prvi dokument koji se nalazi u ovom skupu, ima ERN oznaku K0577171, je izveštaj od 27. aprila 1998. godine. Da li je to izveštaj koji ste vi napisali?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koji je sledeći?

SUDIJE HOEPFEL: Da li je ovaj datum 22. ili 27.?

TUŽILAC RE: 27.

SUDIJE HOEPFEL: 27.

SUDIJA ORIE: Za zapisnik, mislim da zabuna proističe iz toga što izveštaj nosi datum 27., a sam incident, koji se opisuje u izveštaju, desio se 22. Mikrofon, molim vas.

ADVOKAT EMMERSON: Da bi sve bilo kompletno, moram da skrenemo vašu pažnju i na to da je zabeleženo da je intervju urađen 25. Dakle, intervju je urađen 25., o događaju koji se desio 22., a sve je to podnetu u izveštaju od 27. To je obrazac koji se prati.

SUDIJA ORIE: Da, tako je. Gospodine Re, izvolite, nastavite. Zapravo, gospodine Re, sada smo utvrdili da je datum ovog dokumenta 27. april, i da se incident desio 22. aprila. Na osnovu onoga što ja vidim, sledeći izveštaj nosi datum 22. april, i takođe opisuje incident od 22. aprila. Prema tome, molim vas da precizno navedete koji vas dokument interesuje. Ne znam da li to treba da uradite tako što ćete spominjati imena, ili nešto drugo. Vidim da ovde postoji i broj dokaznog predmeta na vrhu. Prvi je E20glodj.doc, zatim E19glodj.doc, pa E18glodj.doc. To bi možda bio bolji način da nam identifikujete tačno kojim dokumentom želite da se bavite.

TUŽILAC RE: Časni Sude, ja mislim da je lakše ako to uradimo sa ERN brojevima, i da bi trebalo da sačekam da ti primerci stignu. Nažalost, izgleda da primerak koji imate ne prati redosled ERN brojeva. Moraću da pređem na sledeći dokument. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: U redu, onda to uradite onako kako vi nađete za shodno.

TUŽILAC RE: Vратиću se na to.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođo Anđelković, dok čekamo da stigne ovaj drugi primerak, želeo bih da sada pogledamo ova dva izveštaja „pod lupom”, koji se nalaze na samom kraju ovog svežnja dokumenata koji imate. Prvi je izveštaj „pod lupom” broj 26. Molim vas da ga na brzinu pogledate. Izveštaj „pod lupom” broj 26 ima naslov: „Ljudska prava na Kosovu u vreme oružanog sukoba”, i objavio ga je Fond za humanitarno pravo u Beogradu, u maju 1998. godine. Ovaj prvi deo je naslovljen:

„Policijske operacije u Ćirezu/Çirez i Likošanu/Likoshan, 28. februara do 1. marta 1998. godine.”

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste učestvovali u istraživanju u vezi sa tim izveštajem?
SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam učestvovala u istrazi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Drugi deo, na petoj strani, ima naslov: „Policajska operacija u Donjem Prekazu/Prekazi i Ultë, 5. i 6. marta 1998. godine.” Da li ste i na koji način učestvovali u istraživanju u vezi sa događajima na osnovu kojih je nastao ovaj konkretan izveštaj?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

TUŽILAC RE - PITANJE: Treći deo ima naslov „Glođane/Gllogjan”, sukobi u martu, i ono što se dešavalo posle tih sukoba.” Piše: „Na osnovu istraživanja događaja u selu Glođane/Gllogjan od 24. marta do 22. aprila 1998. godine, Fond za humanitarno pravo je zabeležio ozbiljne povrede osnovnih ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava u ovom periodu. Izjava su date istražiteljima Fonda za humanitarno pravo od strane 28 svedoka, koji su bili po nacionalnosti Srbi, Albanci i Crnogorci”, i tako dalje. Da li ste učestvovali u istrazi o tom incidentu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete samo kratko da nam kažete, a možda smo o tome već govorili juče – kratko recite Pretresnom veću kako ste vi doprineli pripremi tog dela izveštaja.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja sam razgovarala sa nekim od seljaka iz te oblasti oko Dečana/Deçan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se ti razgovori pominju u izveštaju o incidentu i u vašim dnevnicima?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, govori se o tome.

TUŽILAC RE - PITANJE: Dobro, na to ću se vratiti kada budem imao bolji primerak tih izveštaja o incidentima. Idem sada dalje. Želim da vas usmerim na sledeći izveštaj koji se nalazi u ovoj fascikli. On se zove: „Izveštaj „pod lupom” broj 27”, naslovljen, „Nestanci na Kosovu za vreme oružanih sukoba, od 15. januara do 30. jula 1998. godine.” To je takođe objavio Fond za humanitarno pravo, 5. avgusta, 1998. godine. U prvom delu, na stranici 1, stoji naslov: „Nestanak Albanaca koji se može pripisati policiji.” Da li ste vi učestvovali ili doprineli izradi ovog konkretnog izveštaja, u odnosu na događaj iz prve tačke?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sledeći je broj 2. „Nestanci Srba koji se mogu pripisati OVK.” Isto tako, da li ste vi doprineli izradi tog izveštaja, i da li ste učestvovali u istrazi?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Treći se zove: „Nestanci Albanaca koji se pripisuju OVK.” Da li ste doprineli tom izveštaju?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, gospodine, ne sećam se da li je to saznanje proisteklo iz nekih od razgovora koje sam ja obavila.

TUŽILAC RE - PITANJE: Broj 4 se odnosi na „nestanke Srba i Roma pod nejasnim okolnostima”. Na koji način ste vi bili uključeni u izradu tog izveštaja?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja sam razgovarala sa porodicama nekih od ljudi koji su navedeni u tom odeljku.

TUŽILAC RE - PITANJE: Poslednji izveštaj se zove: „Nestanci Albanaca pod nejasnim okolnostima.” Nosi broj 5. Pitanje je isto.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se, gospodine, da sam učestvovala u bilo kom od tih razgovora. Mislim da nisam, ni u jednom.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Dokument koji mi je sada potreban, odnosno koji bih želeo da vidite – još uvek nije stigao. Na to ću se vratiti, ali bih pre svega želeo da se vratite na prvi izveštaj „pod lupom”, na onaj deo za koji ste rekli da ste u njegovom pravljenju učestvovali, u vezi sa Glođanom/Gllogjan. Molim vas, pogledajte svoje izveštaje o incidentima, i identifikujte onaj koji se, ukoliko se tamo uopšte nalazi, odnosi na ovaj izveštaj Fonda za humanitarno pravo.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: O ovim incidentima sam razgovarala sa nekim ljudima, da li na to mislite? Da li možete da mi kažete kako da ih identifikujem, da li prema svedoku, ili...?

ADVOKAT GUY-SMITH: Možda bih ja mogao, časni Sude, da predložim nešto što ste i vi predložili ranije? Možda ne bi bilo loše da se to radi putem broja koji se nalazi na vrhu fajla.

SUDIJA ORIE: Ne znam da li imate ovde duple kopije, gospodine Re, ali se nadam da to nije slučaj, jer fajlovi obično nemaju ista imena. Uvek recite „fajl” kada navodite fajlove, i zatim nastavak. Za prvi je to „E20glodj.doc”. Ako ih na taj način identifikujete, onda se nadam da ćemo moći da pratimo.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Da li mogu sada da odgovorim?

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: To je E20glodj. Sledeći je E19, zatim E10.

SUDIJA ORIE: Da li možete, molim vas, da citirate puno ime dokumenta, jer može da se desi da imamo E19 i sa nekim drugim sufiksom.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: U redu.

SUDIJA ORIE: Znači, E20glodj.doc, E19glodj.doc i E10glodj.doc.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Zatim E4glodj.doc i E3glodj.doc

TUŽILAC RE: Za zapisnik, ja imam kopiju sa ERN brojevima. Pročitaću ih kako ih ne bismo izgubili, i ako bi bili uneti u transkript. Znači, E20glodj.doc ima ERN broj K0577193. E19 je označen kao ERN K0577191. E10 ima ERN broj K0577171, E4 – K0577209, a E3 – K0577206.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li tu ima još nekih koji se odnose na Glodane/Gllogjan?
SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, koliko vidim, ovde ih nema više.

SUDIJA ORIE: Da bismo se informisali u ovom trenutku – ovi izveštaji o incidentima su u redosledu od E20 naniže, a zatim postoji i drugi deo, koji počinje sa E23, E22 i E21. To su poslednja tri u ovoj fascikli, i njih ste takođe proverili, zar ne? Da li ste ih vi sačinili?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: To nisu moji izveštaji.

SUDIJA ORIE: U redu, jasno mi je. Izvolite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ako možemo sada da pogledamo ovaj prvi izveštaj, o kom ste govorili. To je E10. To je izveštaj od, izvinjavam se, počeo sam pogrešnim redosledom. Hteo sam da kažem E20, koji se nalazi na vrhu. Datum tog izveštaja je 27. april 1998. godine. Incident je od 22. aprila 1998. godine. To je izveštaj o izvesnom Novaku Stijoviću. Hteo bih da razjasnimo da li ste vi uzeli tu izjavu Novaka Stijovića?
SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, ja sam uzela izjavu od Novaka Stijovića.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je to registrovano u vašem dnevniku koji ste vodili?
SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jeste, zabeleženo je.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li biste mogli da locirate u svom dnevniku gde se to nalazi?

TUŽILAC RE: Naravno, samo ukoliko bi bilo od pomoći Pretresnom veću da se to uradi u sudnici. Pretpostavljam da je to možda trebalo uraditi van sudnice, ali, reč je o nedostatku vremena.

SUDIJA ORIE: Ukoliko bude previše zbrke, onda ćemo intervenisati. Odgovorite na pitanje.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Molim vas, ponovite mi pitanje. Nisam sigurna da sam razumela.

TUŽILAC RE - PITANJE: Imate svoje dnevnik, a postoje kopije vaših dnevnika i engleski prevod. Zamolio bih vas da pogledate 13. stranu, ovog izveštaja na čijem dnu piše „sveska 2”. To je iza ovog prvog zelenog papira kojim se razdvajaju sekcije. Da li tu možete da pogledate stranu 13? Da li je to zapis u vašem dnevniku koji se odnosi na taj izveštaj o incidentu?

SUDIJA HOEPFEL: Da li možete da budete precizniji? Na šta tačno mislite?

TUŽILAC RE: Strana 13.

SUDIJA HOEPFEL: Koji paragraf?

TUŽILAC RE: Na vrhu strane piše „Stijović Novak”. Zatim piše: „22. aprila 1998. godine...”

SUDIJA ORIE: Zabuna je nastala zato što ste rekli: „Deo posle prve zelene strane.” Ovo je, u stvari, deo posle druge zelene strane. Toliko nam je, bar, sada jasno, pošto se zelenima stranama razdvajaju sekcije. To je, znači, druga ili treća.

SUDIJA HOEPFEL: Da, i ja to sada vidim.

SUDIJA ORIE: Da, našli smo, sada smo našli. Da li ste i vi to pronašli?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Da, našla sam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sledeća stvar koju bih želeo da pogledate je E19, a to je sledeći koji ste pomenuli, kada ste govorili o izveštajima o incidentima. Datum kada je napravljen taj izveštaj je 27. april 1998. godine, a sam incident se odigrao 22. aprila 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, mislim da na svoje prethodno pitanje uopšte niste dobili odgovor. Čini mi se. U stvari, vaše pitanje je bilo: „Da li možete da pogledate stranu 13? Da li je to unos u vašem dnevniku koji se odnosi na taj izveštaj o incidentu?” Zatim smo pokušavali da pronađemo tu stranicu. Ja sam kasnije pitao svedoka da li je to pronašla, i ona je rekla da jeste. Međutim, ne vidim da je i odgovorila na vaše pitanje. To ne mogu da pronađem. Da li možete da se pobrinite za to da vam svedok odgovori na to pitanje?

TUŽILAC RE: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođo Anđelković, ja sam misli da ste rekli da je to vaš izveštaj, a vi ste zapravo samo potvrdili da ste pronašli stranu. Da li možete da potvrdite Pretresnom veću da to jeste beleška o razgovoru koji ste vodili sa gospodinom Novakom Stijovićem 27. aprila 1998. godine?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jeste. To je prevod tog zapisa.

SUDIJA HOEPFEL: Koje su to strane, molim vas?

SUDIJA ORIE: Prva strana.

(Pretresno veće se savetuje)

TUŽILAC RE - PITANJE: To su strane 13, 14 i 15 tog prevoda, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

SUDIJA HOEPFEL: Mislite 13, 14 i prva tri reda stranice 15?

TUŽILAC RE: Da, časni Sude. Apsolutno ste u pravu.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koje nacionalnosti je bio gospodin Novak Stijović?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislim da se uopšte nije izjasnio po pitanju toga koje je nacionalnosti. Mislim da ga ja to nisam ni pitala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim vas da pogledate i sledeći izveštaj koji ste pomenuli, a to je E19, koji se odnosi na Kostadina Stijovića. Tu je izjava u kojoj piše: „Zarobili su me u mom selu Požar/Pozhar, i odveli su me zatim u štab u Glođanu/Gllogjan. Moja ćerka Milka Stijović i komšinica Stana Popović su odvedene zajedno sa mnom.

Pretresali su nas, i stavili su nas u jedno vozilo. Nisu nas pitali ništa. Kada smo stigli u štab u Glođanu/Gllogjan, ispitivali su nas i zgužvali su moju kapu. Rekao sam im da ja nisam u ratu ni sa kim.” Da li je to na strani 15 vašeg dnevnika, taj razgovor ili izjava?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je prevod tog razgovora, odnosno izjave koju sam uzela od gospodina Kostadina Stijovića.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada Kostadin Stijović kaže da su ga zarobili i odveli u štab u Glođanu/Gllogjan, da li vam je rekao o kome govori?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vi imate neka saznanja na osnovu kojih biste mogli da zaključite o kome je to on govorio, tj. ko su ti „oni”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: U to vreme, većina seljaka bi samo rekla „oni” kada su odgovarali, i obično su tada govorili o naoružanim muškarcima, ili nepoznatim ljudima koje su viđali u selima ili na putevima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koje nacionalnosti su bili ti naoružani muškarci?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ovde to ne piše, u beleškama. U ovoj izjavi u beleškama on to nije rekao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zatim ste se pozvali na E10, a to je označeno kao ERN K0577171. To je izveštaj od 27. aprila 1998. godine, koji se tiče incidenta koji se desio 18. aprila 1998. godine, u kući Dragoslava Stojanovića u Dubravi/Dubravě, u opštini Dečani/Dečan, na Kosovu. Šta možete da kažete Sudu o ovoj konkretnoj izjavi, i okolnostima pod kojima ste je uzeli?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: To je bio razgovor sa jednim od članova porodice Stojanović iz opštine Dečani/Dečan, iz sela Dubrave/Dubravě.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li sada možete da okrenete stranu 9 sveske broj 2 vaših dnevnika. To su sveske iza druge zelene strane... Oprostite, to je ista ona sveska koju ste malo pre gledali. Strana 9, ERN oznaka U-0030624. Piše: „Mijat Stojanović”, tačnije „Dragoslav Mijata Stojanović, Dubrava/Dubravě”. Na stranicama od 9 do 12, govori se o Mijatu Stojanoviću. Juče smo, na kratko, pomenuli ovaj intervju. Da li to odgovara vašem zapisu u vašem dnevniku, u vezi sa tim izveštajem o incidentu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jeste, to je prevod razgovora koji sam obavila u aprilu 1998. godine.

TUŽILAC RE - PITANJE: To je, znači, u dnevniku, i vi pominjete incident od pre Uskrša. Mijat Stojanović je, pretpostavljam, Srbin? Kažem to zbog prezimena.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Koliko se ja sećam, oni su sebe smatrali Crnogorcima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ovo se tiče jednog incidenta u kom je 10 do 15 vojnika ušlo u njegovu kuću. Ljudi u kući su se predali. Vojnici si ih udarali, a najviše „D”. Šta je „D”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: „D” je skraćeno za Dragoslav.

TUŽILAC RE - PITANJE: „Udarali su Dragoslava kundacima, i štitirali su ih čizmama. Nama dvojici je bilo naređeno da legnemo pored Dragoslava. I nas su tukli. Zatim je ušao Nasim Haradinaj i prebijanje je prestalo, ali se posle nastavilo.” Zatim piše: „Štab bio lociran na oko 800 metara ili na kilometar odatle, u kući Nasima Haradinaja, u kući koja je bila napuštena još od devedesetih godina.” O kom se štabu radi? Koji je to štab gospodin Stojanović pominjao u tom vašem zapisu u dnevniku?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Stojanović je govorio da se tamo nalazi Glavni štab OVK.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sledeći incident koji pominjete je E4. Izveštaj je od 9. aprila 1998. godine. To je jedno kidnapovanje od 14. septembra 1997. godine, međutim, nisam zainteresovan za to, već za incident broj 2, od 24. marta 1998. godine, u Dubravi/Dubravě, u opštini Dečani/Dečan. Tiče se Dragoslava Stojanovića. Piše: „Izveštaj – Izjava Vladimira Stojanovića. To se dogodilo u utorak, 24. marta, ove godine”, kada su njegov brat i majka bili u Dubravi/Dubravě. „Na susednu kuću je ispaljeno pet ili šest raketa iz ručnih bacača, iz jednog automobila. Pucano je na kuću i iz mitraljeza. To je trajalo, otprilike, 15 minuta, a onda je stigla policija, ušla u naše dvorište”, kako oni kažu, „odakle su otvorili vatru na kuću Haradinajevih, u kojoj su se nalazili borci Oslobođilačke vojske Kosova.” Da li je to bio incident u kući Haradinajevih od 24. marta 1998. godine?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, čini mi se da se o tome radi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sada ćemo preći na tom 1, a to je prvi komplet dokumenata u toj fascikli. Strana 10. Da li možete da nam kažete o čemu se radi u ovom pasusu, u kom piše „9. april, D. Stojanović”.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je prevod intervju sa strane 10.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sledeći izveštaj koji pominjete je E3. Izveštaj je od 9. aprila 1998. godine. Tiče se jednog incidenta od 24. marta 1998. godine. Naslov je „Izjava Ljubice Stojanović”. Piše: „Mene nisu do sada napadali Albanci. Nadam se da ću moći da se vratim kući. Dok policija nije došla, svaki dan sam bila sa njima, hoću da kažem sa Albancima. Naša kuća je jedina srpska kuća u 10 okolnih sela. Oni su uhvatili mog sina Dragoslava krajem februara. Zaustavili su ga, uzeli su mu pištolj, i onda su mu ga vratili.” I tako dalje... Ljubica Stojanović je Srpkinja, zar ne?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Koliko se ja sećam, ona je sebe smatrala Crnogorkom.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Molim vas, okrenite stranu 11 te sveske koju sam sada citirao. Tom je bio broj 1. Na samom kraju strane piše: „Lj. S. je tu živela 75 godina.” Odštampano je 55 godina. „Nisu me napadali, i nameravam tamo da se vratim.” I tako dalje. Da li postoji odgovarajući zapis o tome u vašem dnevniku?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je prevod jednog zapisa u mojoj svesci.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zamoliću vas sada da pređemo na sledeći izveštaj „pod lupom”, broj 2. Izvinite, broj 27. To je prvi deo, koji se zove „Nestanci albanskih građana koji se pripisuju policiji”. Sada bih želeo da uradimo istu stvar kao i sa prethodnim izveštajima. Da li možete samo da stavite tu oznaku na papir, kako ne biste izgubili stranu. Pogledajte izveštaj „pod lupom” 27. Zatim se vratite na izveštaje o incidentima, i onda iz njih izdvojite one izveštaje koje ste vi lično napisali, i koji su kasnije poslužili kao izvor za izveštaj „pod lupom” broj 27.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ako sam vas dobro razumela, vi biste želeli da ja povežem taj rezime koji se nalazi u izveštajima „pod lupom” sa originalnim izveštajima o incidentima koje sam ja sama podnela? Da li sam u pravu?

TUŽILAC RE - PITANJE: Apsolutno.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne vidim tu taj izveštaj o incidentima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li biste pogledali dnevnik koji pred vama? Možete li da nađete neke zapise u tom dnevniku koji su bili korišćeni kao izvorni materijal za taj izveštaj?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Moram samo da pogledam svoje beleške, iz kojih se vidi kada sam prvi put čula imena tih starijih nestalih osoba, o kojima je ovde reč. Gospodin Labović je taj koji mi je prvi govorio o tome. On je prvi rekao da ima nekoliko starijih ljudi o kojima se ništa ne zna, koji su nestali bez traga.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se, časni Sude, žao mi je što prekidam, ali malo me je zbunilo to što je svedok rekao da treba da pogleda svoje beleške. Koje beleške, nisam shvatio?

SUDIJA ORIE: Pitanje je bilo da li može da pronade neki zapis u svojoj svesci, koji je povezan sa tim incidentima. Nije mogla da pronade te izveštaje o incidentima. Vi ste zatim to pronašli, i rekli da je to bio gospodin Labović. Ali, gde to možemo da pronađemo?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Pokušaću to da pronađem u prevodu svojih beleški, ali sam zapravo to našla u primerku svoje prve izjave, od pre četiri godine.

SUDIJA ORIE: Ali, nju nemate pred sobom u ovom trenutku. Ili je imate? Sve je u redu, samo tražim da mi potvrdite, nema nikakvih problema. Vi imate prevod pred sobom?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da, imam.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, mislim da ona pred sobom takođe ima i svoju izjavu, i da je upravo tu izjavu malo pre pogledala. Nisam siguran, ne znam.

SUDIJA ORIE: Gospođo Anđelković, suština je u tome da ne treba da gledate nikakve dokumente za koje vam se izričito ne kaže da možete ili da treba da ih pogledate.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Izvinjavam se, časni Sude. Nisam znala.

SUDIJA ORIE: Nema potrebe za izvinjenjima, niko vam to nije rekao. To je sada jasno. Nemojte da se brinete. Samo pokušavamo da sve teče što je bolje moguće. Vidim odavde tačno šta imate pred sobom. Mislim da ste pomenuli jedno ime – kako ste rekli?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Uroš Labović.

SUDIJA ORIE: Da, i osvežili ste sećanje svojom prvom izjavom. To je osoba koja vam je prvi put govorila o tim nestalim starijim ljudima. Gospodine Re, radi se o tome da treba naći gde se to pominje u dokumentima. Ne znam da li će biti nekih prigovora od strane Odbrane ukoliko se u ovoj fazi svedok bude navodio?

ADVOKAT EMMERSON: Nećemo imati apsolutno nikakvih prigovora. Ako gospodin Re zna tačno gde se to nalazi u materijalima, mi nemamo ništa protiv.

SUDIJA ORIE: Možda gospodin Re može da vam pomogne, ili bar da pronade to.

TUŽILAC RE: Dotle smo stigli juče. To je bila strana na kojoj piše: „Kidnapovani Srbi, Slobodan Radošević, Miloš Radunović, Milica Radunović.” To je strana 17, toma broj 2. To je drugi komplet ovih dokumenata.

SUDIJA ORIE: Da li ste pronašli to, gospodo Anđelković? Strana 17, drugog toma.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da, hvala.

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da li ste napisali izveštaj o tom konkretnom incidentu, odnosno, da li ste pisali o tome u svom dnevniku?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislím da jesam. Ja sam podnosila sve izveštaje u to vreme. Ali, pošto bih ih podnela, oni me više nisu interesovali, da budem iskrena. Zato mora postojati i izveštaj o ovom intervjuu sa gospodinom Labovićem, između ostalih.

SUDIJE HOEPFEL: Da li mogu da vas pitam, kako bismo to proverili, da li biste vi uneli neku oznaku ili belešku u dnevniku o tome da ste podneli određeni deo?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Nažalost, ne. Moram da kažem Pretresnom veću da su beleške pravljenе za moje potrebe, i nije trebalo da služe bilo čemu drugom. Zato su to ponekad vrlo rasepkani zapisi, koji drugima nisu razumljivi, i od kojih bih ja kasnije rekonstruisala intervju.

SUDIJE HOEPFEL: Hvala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Izveštaj „pod lupom” 27, odeljak 2, gde piše: „Nestanci Srba koji se pripisuju OVK.” Ranije ste rekli ovom Pretresnom veću da ste vi doprineli ili prikupili izvorni materijal za ovaj izveštaj. Tu, u prvom delu, u tački 2.1, piše: „Ne zna se sudbina Dare i Vukosave Vujošević i Milovana i Milke Vlahović, iz Gornjeg Ratišta/Ratishi i Epërm.” Piše: „Kada je OVK preuzela kontrolu nad ovim područjem, 21. aprila, Srbi iz Gornjeg Ratišta/Ratishi i Epërm su pobjegli u omladinski centar u gradu Dečani/Dečan, blizu srednjovekovnog manastira Visoki Dečani.” Dalje piše: „Vlahovićeva ćerka, koja je napustila selo sa bratom 21. aprila, rekla je Fondu za

humanitarno pravo da su pokušali da se vrate sledećeg dana, kako bi odveli roditelje. Međutim, zaustavljeni su i vraćeni nazad od strane pripadnika OVK.” Želim da vas pitam kako ste vi doprineli ovom izveštaju, ako ste uopšte doprineli? Koji deo ovog izveštaja je vaš?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja sam razgovarala sa seljacima u tom području.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ono što su vam rekli odgovara onome što piše u tom delu izveštaja?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sledeći je 2.2. „Nepoznata sudbina Slobodana Radoševića i Miloša i Milice Radunović iz Dašinovca/Dashinovec.” Piše da je OVK preuzela kontrolu nad Dašinovcem/Dashinovec. „Većina Srba je pobešla iz sela prethodnog dana. Samo šezdeset-četvorogodišnji Slobodan Radošević i Milica Radunović, 59 godina stara, njen muž Miloš i porodica Marković su ostali. Radoševićeva žena Rosa i njihov sin Staniša, pokušali su da se vrate sa Slobodanom sledećeg dana. Stigli su do sela Požar/Pozhar, gde ih je zaustavila OVK na kontrolnom punktu, i odvela u štab OVK u Glođanu/Gllogjan.

Rekli su Fondu za humanitarno pravo da je Staniša tamo bio fizički maltretiran. Oni su kasnije tog dana bili pušteni, ali im nije dozvoljeno da odu u Dašinovac/Dashinovec po Slobodana. Milicu i Miloša Radunovića su poslednji put videla njihova deca 22. aprila, kada su došli kući iz Dečana/Dečan.” I tako dalje... Koji deo u ovom izveštaju je vaš?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Imena su mi rekli seljaci. Kada je reč o ljudima iz Ratišta/Ratishi i Dašinovca/Dashinovec, rekli su mi da niko u to vreme nije znao šta im se dogodilo. Razgovarala sam i sa snahom Radunovića, ali ne mogu da se setim kada je to bilo, mislim da je bilo kasnije. Ne sećam se da li je to bilo u maju, u Peći/Pejë, ili kasnije. Nisam sigurna.

TUŽILAC RE - PITANJE: Dalje piše: „Rođaci su čuli da su oni zakopani negde pored puta u Glođanu/Gllogjan, ali niko nije video grobove.” Kako ste došli do te informacije, i kako je ona dospela u izveštaj?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Jedan moj kolega je razgovarao sa nekim drugim porodicama, i ako se dobro sećam, Radunovićeva snaha je rekla da porodica pokušava, preko nekih albanskih komšija i prijatelja, da dođe do informacija o tome šta se desilo sa starijim Radunovićima, sa tim parom, jer se porodica bojala da sama ode u selo. Moguće je da su ostale informacije dobijene i iz drugih izvora, pošto je ovo bila jedna kompilacija. Ovo, očigledno, nisam napisala ja, već pravni savetnici u Fondu za humanitarno pravo.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, imam jedno pitanje. Mislim da bi bilo bolje da se ono postavi na privatnoj sednici. Potrebno mi je vaše mišljenje, vaše uputstvo, jer ona pominje kolegu, i ja ne znam da li ćemo identifikovati tog kolegu. Čini mi se da to može, ili da se uradi tokom unakrsnog ispitivanja, a može da se uradi i sada, pošto se ovde svedok očigledno poziva na informaciju koju je dobila od kolege. Ne bih želeo nikoga da ugrozim, ako se radi o osetljivom imenu.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, nisam siguran da sam vas u potpunosti razumeo. Dakle, ukoliko svedok želi da pomene imena nekih kolega, onda vi predlažete da mi njoj ponudimo da pređemo na privatnu sednicu? Da li sam u pravu?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, zato što mislim da svedok u ovom trenutku okleva. Ne znam kako Pretno veće želi da pristupi tom problemu, pa sam zato to pomenuo, pre nego što -

SUDIJA ORIE: Gospođo Anđelković, juče smo takođe naišli na ovo. Ukoliko postoji bilo kakva bojazan oko otkrivanja nekih imena, ukoliko oklevate iz bezbednosnih ili bilo kojih drugih razloga, a ne možete da stupite u kontakt sa tim ljudima čija imena treba da otkrijete – onda vas molim da nas o tome obavestite, i mi ćemo razmotriti da li treba preći na privatnu sednicu. Ali, pre nego što to uradimo, gledam na sat... Gospodine Re, juče sam vam rekao da ćete imati najviše sat vremena. Svedok je ušao u sudnicu pre 60 minuta. Dakle, ukoliko oduzmem vreme koje smo potrošili na raspravu o proceduralnim pitanjima, pre nego što je svedok ušao u sudnicu, i ukoliko izračunam vreme koje smo potrošili na razne zabune i nejasnoće – samo da vam kažem da ne mogu drugu stranu da krivim za to – i zato vi treba da završite svoje glavno ispitivanje u sledećih osam do deset minuta. Izvolite, nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođo Anđelković, sada bih želeo da pogledamo tačku 2.1, gde piše: „Slučajevi nestanaka Srba koji se pripisuju OVK.” Zatim imamo tačku „nepoznate sudbine” – ne, to sam već rekao, oprostite. Idemo na tačku 2.24. To je na strani 13. Tu stoji: „Otmica policajaca Nikole Jovanovića i Rada Popadića.” Ovde se spominju beogradski mediji kao izvor informacija. Ali, da li ste vi imali nešto sa pripremanjem tih izveštaja, koji se tiču tog incidenta?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam. Ne sećam se da jesam. Nisam razgovarala ni sa kim o tome.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete da nam kažete, u toku ovog vremena koje nam je preostalo – broj, zaglavlje i naslov onog dela izveštaja kome ste vi doprineli. Molim vas da ga pregledate od početka do kraja, i da zatim pročitate one delove u čijem sastavljanju i obezbeđivanju izvornog materijala ste vi učestvovali.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: U redu. Dakle, to je tačka 2.1, koju smo već spomenuli, 2.2, 2.5 – ne, ne, oprostite. Ne 2.5, već 2.6, a to je „arbitrarni pritvor tri žene”. To su tri žene iz Velikog Đurđevika/Gjurgjevik i Epërm. Zatim, 2.7, 2.8, 2.10.

ADVOKAT EMMERSON: Žao mi je što prekidam, časni Sude. Ne ulažem nikakav prigovor, ali mislim da je važno da znate da se ovaj izveštaj odnosi na mnogo širi vremenski period i region od onih koji su pokriveni optužnicom. Delovi koje je svedok sada spomenuo su delovi za koje je Tužilaštvo reklo da se nalaze u izjavi ovog svedoka,

ali da, pošto nisu relevantni za ovo suđenje, oni neće tražiti da oni budi uvršteni u spis. Ja nemam prigovor, ali sam hteo da vas obavestim o tome.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, pretpostavljam da biste radije iskoristili ovo vreme koje vam je preostalo za ispitivanje, i onda, možda, kasnije odgovorili?

TUŽILAC RE: Da.

SUDIJA ORIE: Tim pre što nije bilo nikakvog prigovora.

TUŽILAC RE: Tako je. Ja samo želim u ovom trenutku da nam svedok identifikuje odgovarajuće delove.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Nastavite, molim vas.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: 2.11, 2.12 i 2.15. Da li želite da nastavim, i da vam pročitam i poslednji deo?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: U redu. Dakle, u poslednjem delu stoji: „Slučajevi nestanka Srba i Roma pod nerazjašnjenim okolnostima.” To je 4.5.

TUŽILAC RE - PITANJE: 4.5?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: 4.5.

SUDIJA ORIE: Pošto ste pročitali naslov jednog od prethodnih pasusa, molim vas da to pročitate i za naredne pasuse, kako bismo znali da svi gledamo istu stvar.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da. Dakle, pasus - „slučajevi nestanka Srba i Roma pod nerazjašnjenim okolnostima”. To je pod IV.

SUDIJA ORIE: A 4.5?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: U 4.5 piše: „Radomir i Dragutin Vostić iz Jelovca/Jellovc.

SUDIJA ORIE: Da li ima još nečega u ovom pasusu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Mislim da ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođo Anđelković, želeo sam da uradimo još dve stvari, pre nego što završimo sa vašim glavnim ispitivanjem. Prvo, hteo sam da pogledate preostali deo ovih izveštaja o incidentima, i da nam identifikujete one u čijem ste sastavljanju vi učestvovali, tako što ćete nam samo navesti njihov broj. Vi ste nam, prvi

put, identifikovali samo izveštaj u vezi sa Glođanima/Gllogjan, a sada bih želeo da u zapisnik uđe i ovo drugo. Zatim bih vam postavio nekoliko pitanja o vašim opštim zapažanjima, i time ću završiti svoje glavno ispitivanje. Dakle, molim vas da ponovo pogledate izveštaje o događajima, i recite nam da li ima još nekih koje niste obeležili ili spomenuli, osim onih koji su u vezi sa Glođanima/Gllogjan.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja ne vidim da ovde još ima nekih.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Vi ste rekli kako ste posećivali Kosovo više puta kao posmatrač za ljudska prava, i kako ste intervjuisali Srbe, koji su vam rekli da su bili proterani iz svojih kuća, i koji su imali razne susrete sa naoružanim Albancima i pripadnicima OVK. Sve to je obuhvaćeno ovim izveštajima o incidentima. Šta ste vi sami zapazili? Da li ste mogli da zaključite nešto o tome šta se tamo događalo, na osnovu svega što su vam rekli, i zasnovano na vašem iskustvu, na vašim zapažanjima, i svemu što ste čuli i videli?

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, časni Sude, mislim da vi znate zašto smo mi sada zabrinuti. Ovo je upravo ono za šta je časni Sud rekao da -

SUDIJA ORIE: Da. Gospodin Re, a ja sam pažljivo slušao kako je on postavio svoje pitanje, nije tražio od svedoka neke zaključke, već činjenice.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da je u 16. redu rekao: „...što vam je omogućilo da zaključite...”

SUDIJA ORIE: Ne, on nije tražio da čuje zaključke, već je tražio da čuje činjenice. Bar sam ja to tako razumeo. Dakle, gospođo Anđelković, sada se od vas traži da nam kažete šta ste zapazili i šta je privuklo vašu pažnju, na osnovu čega ste, eventualno, izvukli neke zaključke. Nas trenutno ne interesuju prevashodno vaši zaključci, već nas uglavnom interesuju vaša zapažanja, na osnovu kojih ste došli do nekih svojih razmišljanja i zaključaka o tome šta se tamo desilo.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Razumem. Na osnovu toga što sam videla... Pa, pre svega, primetila sam da je došlo do porasti napetosti u nekim manjim mestima, kao što su Dečani/Dečan, ili u Peći/Pejë, a to je grad na zapadu. Tu je bilo prisutno više policije, i svi su bili dosta nervozni. Zatim, na osnovu razgovora koje sam obavila sa raznim ljudima iz tih sela, videla sam da je kod njih porasla doza straha. Posle Uskrsa te godine, ljudi sa kojima sam ja obavila razgovore, a to su uglavnom bili Srbi ili Crnogorci, napustili su svoja sela i otišli, u veće gradove, kao što su, na primer, bili Đakovica/Gjakovë ili Dečani/Dečan, ili su otišli negde drugde, gde su imali rođake.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su vam, onako uopšteno posmatrano, navodili svoje razloge za odlazak, i rekli kuda su odlazili?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, meštani sa kojima sam razgovarala pre sredine aprila su uglavnom bili prvi koji su otišli, i to su radili zato što su imali malu decu, i hteli su da odu na neko bezbednije mesto.

SUDIJA ORIE: Da vas prekinem, samo za trenutak. Da li su oni vama rekli: „Moja žena je otišla zbog toga što imamo malu decu”, ili „moja porodica je otišla zbog toga što imamo malu decu”, ili ste vi sami to zaključili, jer ste videli da imaju decu? Dakle, da li ste vi to protumačili kao razlog njihovog odlaska, ili su vam oni to rekli?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Bilo je dva slučaja, kojih sada mogu da se setim, u kojima su mi ljudi rekli: „Imamo malu decu, i ne možemo više da ostanemo.” Isto tako, na policijskim kontrolnim punktovima, policajci su takođe bili uznemireni, i videlo se da se napetost intenzivirala. Mene su više puta zaustavili.

TUŽILAC RE - PITANJE: Na osnovu onoga što ste videli i čuli u tom delu Kosova u martu, aprilu i maju 1998. godine, šta ste vi zaključili o tome šta se tamo događalo?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja sam zaključila da je bilo naoružanih ljudi u području Dukadin/Dukagjin, i da su dva glavna razloga iz kojih su meštani napuštali svoja sela – opšta nesigurnost i da se, kasnije, oko Uskrsa, događalo da ih naoružani ljudi zaustavljaju ili privode i ispituju.

TUŽILAC RE - PITANJE: Na osnovu svega što ste videli i čuli tokom tog perioda, kakva ste saznanja stekli o tome ko su bili ti naoružani ljudi?

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li možete, molim vas, na navedete svedoka i utvrdite o kakvim izvorima saznanja je reč? Saznanje je jedna veoma nejasna reč. Da li se radi o tome da svedok donosi zaključke na osnovu svesnih radnji, ili je ovde reč o zaključku kome je prethodio nekakav analitički proces obrade činjenica koje je svedok opazio? Molim vas da budete malo precizniji. Gospođo Anđelković, gospodin Re vas je pitao o tome ko su bili ti naoružani ljudi. Ukoliko odgovorite na takva pitanja, molim vas da nam vrlo precizno kažete da li ste to zasnovali na nečemu što vam je neko rekao, i da nam onda, po mogućstvu, kažete i ko vam je to rekao, a isto tako nam recite i tačno šta vam je bilo rečeno. Dakle, to je pitanje koje je formulisano na jedan prilično uopšten način, i molim vas da budete što je moguće precizniji, kada je reč o izvoru i osnovama vaših saznanja.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Ono što sam ja saznala, na osnovu razgovora sa ljudima, je to da su se plašili naoružanih grupa koje su govorile albanski jezik. Neki od meštana sa kojima sam razgovarala su spominjali ljude u uniformama, a drugi su pominjali ljude u civilnoj odeći, koji su bili naoružani. Ja moram da kažem da ja lično nisam nikoga videla. Ovo je sve zasnovano na onome što su mi rekli neki od ljudi sa kojima sam razgovarala. Isto tako, to je zasnovano i na onome što su policajci govorili na kontrolnim punktovima.

SUDIJA ORIE: Da li su govorili o tome koji jezik govore ti naoružani ljudi? Da sada o tome govorite?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Oprostite, kada je reč o policiji?

SUDIJA ORIE: Da. Pomenuli ste ono što su vam policajci govorili.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Ono što mi je govorila policija...

SUDIJA ORIE: Isto tako ste rekli par stvari o tome da su neki bili u uniformi, da neki drugi nisu, zatim ste spomenuli jezik koji su oni govorili - šta vam je tačno policija rekla o tome?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Pa, kada je reč o tome, policija je govorila samo da su ti ljudi teroristi. Nisu ništa drugo rekli.

SUDIJA ORIE: Nisu ništa rekli o tome kojim su jezikom ti naoružani ljudi govorili?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Ne, ne. Nisu ništa drugo govorili, samo su ih uvek nazivali teroristima.

SUDIJA ORIE: Ranije ste pomenuli meštane koji su rekli da se plaše ljudi koji govore albanski jezik. Da li se sećate, kada je pomenut jezik – da li su o tome govorili svi meštani, polovina njih, 10 posto njih? Pokušavam da utvrdim koliko ljudi je spominjalo jezik koji govore ti naoružani ljudi, kada su ih opisivali.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Pa, bio je popriličan broj meštana sa kojima sam ja razgovarala u Dečanima/Dečan, odmah posle Uskrsa, koji su spomenuli jezik, jezik kojim su govorili ti naoružani ljudi. Oni su govorili albanski jezik, a ukoliko ih meštani ne bi razumeli, govorili bi i srpski. Isto tako, ranije, ne sećam se tačno kada - ali sam to videla ovde, i mislim da je taj intervju preveden – bilo je reči o jednom dečaku, sa kojim sam ja razgovarala u bolnici u Peći/Pejë, koji je takođe spomenuo grupu naoružanih ljudi, koji su ih zaustavili, i koji su im se prvo obratili na albanskom jeziku, a kada su shvatili da ih oni ne razumeju, onda su im se obratili na srpskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Kada kažete nekoliko, kako to da shvatim? Da li ih je bilo pet, 10, 20?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Rekla bih, otprilike, pola tuceta. To bi bio neki najsigurniji odgovor.

SUDIJA ORIE: A sa koliko ljudi ste ukupno tada razgovarali?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Mislite tokom svih svojih poseta, ili samo u to vreme?

SUDIJA ORIE: Samo u to vreme.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Pa, sa oko 20 ljudi iz različitih sela.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li imate još nekih pitanja? Već ste potrošili svojih 10 minuta, svojih osam do 10 minuta.

TUŽILAC RE: Samo bih želeo da razjasnimo nešto u vezi sa iskazom koji je upravo dat, ukoliko mi dozvolite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada je reč o naoružanim ljudima, da li vam je rečeno da su ti naoružani ljudi pripadali srpskoj policiji ili vojsci, ili je reč o nekome drugom?
SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, gospodine. Kada su seljaci govorili o policiji, oni bi uvek rekli „policija“.

TUŽILAC RE - PITANJE: Interesuje me nacionalna pripadnost ljudi koji su tvrdili da se plaše tih naoružanih ljudi koji nisu bili pripadnici policije – koje su oni bili nacionalnosti?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Izvinite, o kome govorite?

TUŽILAC RE - PITANJE: Nacionalna pripadnost ljudi koji su se plašili naoružanih ljudi.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Većina ljudi sa kojima sam razgovarala u to vreme, sebe su smatrali pripadnicima srpske ili crnogorske nacionalnosti. Većina njih su bili pravoslavni hrišćani. Oni sebe na Kosovu nekada smatraju Srbima, a nekad Crnogorcima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, pretpostavljam da se ovim završava vaše glavno ispitivanje? Gospodo Anđelković, obećali smo vam da ćemo završiti u roku od sat vremena. Nismo to uspeli da učinimo. Gospodine Emmerson, da li možete da nam kažete koliko vremena očekujete da će vam biti potrebno da se pripremite za ispitivanje svedoka?

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da nam neće biti potrebno puno vremena, ali mi je potrebno uputstvo časnog Suda o nekim praktičnim pitanjima. Na primer, moja namera je bila da unakrsno ispitujem svedoka na osnovu dokumenata u elektronskoj sudnici, umesto na osnovu štampanih dokumenata u fascikli, koji nisu numerisani. Međutim, primetio sam da časni Sud obeležava i unosi neke oznake tokom ovog poslednjeg dela glavnog ispitivanja svedoka. Sada sve zavisi od vas. U svakom slučaju, doći će do izvesnog odlaganja, jer sada izgleda da gospodin Re nije uneo ove dokumente u elektronsku sudnicu, a, sa druge strane, ja nemam reference za štampani materijal.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Da, gospođa sekretar je takođe zbunjena u pogledu materijala koji ćemo koristiti. Da li biste mogli da se služite istom štampanom dokumentacijom, kako ne bismo zbunjivali svedoka? Naravno, ovo je prvi predmet u kom ja treba da se služim elektronskom sudnicom, i početak nije baš brilijantan u tom pogledu. Onda, naravno,

treba da pažljivo da pratimo materijale koje koristimo, i da li su oni uneti u elektronsku sudnicu, itd. – kako bismo izbegli zabunu.

ADVOKAT EMMERSON: Onda imam samo dve stvari koje želim da pomenem. Biće nam potrebno kratko vreme, kako bismo mogli da prenesemo reference. To takođe znači i da će naše unakrsno ispitivanje, koje bi bilo puno efikasnije kada bismo se koristili elektronskom sudnicom, trajati nešto duže. Ja se izvinjavam svedoku zbog toga, ali ćemo morati da preturamo kroz štampane dokumente.

SUDIJA ORIE: U redu. Koliko vremena mislite da vam je potrebno vremena, pa da onda možemo da planiramo pauzu?

ADVOKAT EMMERSON: Svakako ću biti spreman do 17 h. Nadam se da ću biti spreman i ranije.

SUDIJA ORIE: Onda da kažemo da pauza traje do 17 h. To će svima najviše odgovarati.

ADVOKAT EMMERSON: Do tada ću svakako biti spreman. Gospođa Anđelković moći da bude sigurna da moje ispitivanje neće predugo trajati.

SUDIJA ORIE: Šta je sa ostalim braniocima?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam takođe zabrinut u vezi sa tim kako ćemo sada postupiti. U ovom trenutku se pitam da li bismo mogli da označimo ovu fasciklu kolektivno kao dokazni predmet P3? Samo pokušavam da smislim neki način kako da se nosimo sa ovim pitanjem, jer sam planirao da ispitujem svedoka u vezi sa dokaznim predmetima P1 i P2, pa bih želeo da budem siguran da se koristim pravim dokumentima.

SUDIJA ORIE: Da li govorite o dokumentima koje smo danas dobili, o toj fascikli?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospođa sekretar, iako su ovde imamo sasvim drugačije dokumente, da li biste možda mogli da se posavetujete sa mnom tokom pauze kako bismo videli koji ćemo broj dodeliti ovom materijalu kojim se sada služimo. U potpunosti se slažem sa vama, gospodine Guy-Smith, da je zavlada potpuna zbrka. Pokušaćemo to da rešimo. Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Ja neću preduzeti ništa što bi doprinelo zbrci, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Harvey, za ovaj vaš doprinos. Vrlo je koristan. Sada prekidamo zasedanje, i nastavljamo u 17 h. Dakle, pauza će trajati 50 minuta. Onda će vas, gospođu Anđelković, unakrsno ispitivati zastupnici Odbrane.

(pauza)

TUŽILAC RE: Pre nego što počne unakrsno ispitivanje, postoji jedno pitanje kojim smo se bavili na privatnoj sednici ranije. Imam sada odgovor za vas. Verovatno mogu da vam ga dam i na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: To zavisi, pretpostavljam, od odgovora. I ja imam jedno sitno proceduralno pitanje kojim bih želeo da se pozabavim, kako bi svi bili svesni kako dalje treba da postupaju. Što se mene tiče, postoji jedan poverljivi podnesak za iskaz putem video linka. Taj zahtev je odbijen. Razloge ćemo navesti kasnije. Ovo je samo, ukratko, odluka Suda. Da li će razlozi biti dati usmeno ili pismeno – to je drugo pitanje, ali pokušaćemo da to formulišemo što je preciznije moguće. Prosto, da biste bili informisani, taj zahtev je odbijen. Da, druga stvar, ako biste mogli brzo time da se pozabavite, kao što sam uradio ja.

TUŽILAC RE: Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu za jedan trenutak? Nema problema da i svedok bude prisutan.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da imam predosećaj o tome kako će gospodin Re da pristupi ovome, i kada odgovorim na to, moraću da se bavim redosledom svedoka, uopšteno, za sledeće dve nedelje. I, pošto smo –

SUDIJA ORIE: U redu, hajde da –

TUŽILAC RE: Oprostite.

ADVOKAT EMMERSON: Možda bi bilo bolje da se time pozabavimo na kraju današnjeg zasedanja, osim ukoliko nije hitno.

SUDIJA ORIE: Da, pozabavićemo se time na kraju dana. Želeo bih da vas informišem da treba da se donese još jedna odluka. To ćemo učiniti nakon što saslušamo iskaz ovog svedoka. Vrlo praktično gledano, mi smo razmotrili situaciju u pogledu dokaznih predmeta. Mi smo preispitali sadržinu fascikle kojom smo se danas služili, i pronašli smo da postoji privremeni prevod sveske 1, koji ne prati odgovarajući redosled ERN brojeva, ali prati odgovarajuću hronologiju, onako kako ona postoji u izvornoj verziji. To je prvi deo, izuzev naslovne stranice, koja, izgleda, nema nikakve veze sa ovim pitanjem. Ovaj deo će dobiti broj. Zatim imamo nacrt prevod druge sveske. ERN brojevi su u ispravnom redosledu. To će, takođe, dobiti broj. Postoji i treći deo dokumenata u ovoj fascikli, koji, koliko sam ja shvatio, danas nismo pominjali, i koji, ukoliko sam opet ispravno razumeo, predstavlja kopiju verzije koja je originalno podneta. Ovaj deo neće dobiti broj, pošto ga danas nismo pominjali. Onda imamo sledeći deo fascikle. To je niz prevedenih izveštaja o različitim incidentima. Njih ćemo detaljnije definisati kasnije, i oni će takođe dobiti novi broj. Zatim sledi odeljak, koji sadrži dva izveštaja „pod

lupom”, i oni će takođe dobiti poseban broj. Znači, danas imamo četiri dopunska dokazna predmeta. Pošto nismo sigurni da li su ovo konačne verzije svezaka, moglo bi da se dogodi da u kasnijoj fazi ona hronološki ispravna verzija, ili možda selekcija iz te verzije – postoji i takva mogućnost – ali, bar ti delovi dokumentacije koji su prevedeni u potpunosti, budu uvršteni u spis, i onda će konačno postati deo dokaznih predmeta. Sadržina će biti potpuno ista. Ali, Pretresno veće ne želi da zameni te ranije verzije zbog toga što, kada budemo čitali transkript, biće maltene nemoguće utvrditi o čemu mi zapravo govorimo. Zato je moguće da će ono što su sada P1 i P2, verovatno postati P3 i P4. Možda nikada neće ni biti uvršteni u dokazne predmete, ili će možda biti uvršten samo deo, koji će biti valjano preveden, i biti hronološkom redosledu. Taj deo bi, znači, bio uvršten u spis. To tek treba da se vidi. Kada je reč o ovom skupu izveštaja o incidentima, puno je verovatnije da će oni biti podneti, i zatim ćemo morati da odlučimo da li oni treba da se unesu u dokazni materijal. Isto važi i za izveštaje „pod lupom”. To je Pretresno veće imalo na umu u ovom trenutku kada je reč o dodeljivanju brojeva, kako bi rekonstrukcija svega što se događalo poslednjih dana u Sudu bila moguća.

ADVOKAT EMMERSON: Želeo bih samo da zamolim za objašnjenje o jednoj manjoj stvari. Kada god je to bilo moguće, mi smo snimili u sistem elektronske sudnice dokumente koje ćemo koristiti prilikom unakrsnog ispitivanja, i obelodanili smo ih pravnom referentu. Oni se takođe nalaze i u toj fascikli, tako da istovremeno možemo da ih vidimo i na ekranu. Ali, naravno, dokumentacija će imati Defence.doc oznaku, i broj za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Da, predlažem da nešto kasnije vidimo da li je potrebno da se oni uvrste u dokazne predmete. Ukoliko to ne bude slučaj, oni će, i dalje biti označeni za identifikaciju, ali neće biti prihvaćeni. To nam bar omogućava da lako pratimo transkript. Pošto određivanje brojeva ne predstavlja problem jer će to biti dokazni predmeti sa oznakom D, onda neće biti nikakvih problema.

ADVOKAT EMMERSON: Ali, to nije moguće, naglašavam, kada su u pitanju sveske, jer one nisu snimljene u sistem elektronske sudnice.

SUDIJA ORIE: U redu. Izvolite, možete da nastavite. Gospodin Emmerson je branilac gospodina Haradinaja, i on će započeti unakrsno ispitivanje. Nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospođo Anđelković, ukoliko je moguće, zamolio bih vas da razjasnite određene tačke. Bili ste veoma obazrivi kada ste davali svoj iskaz na to da konkretno odgovarate na konkretna pitanja. Ja želim da pratim taj isti sistem, i da vam postavljam direktna i konkretna pitanja. Pre svega, da li možemo da razjasnimo u potpunosti hronologiju vaših poseta Kosovu, a posebno zapadnom Kosovu. Želeo bih da to bude apsolutno jasno, kada je reč o ovom vremenskom periodu. Ja ću

vam reći šta ja verujem i šta je naš stav, a onda ću od vas zatražiti da mi razjasnite da li sam u pravu ili ne. Prvo, vaša prva poseta je bila, ili je počela - 28. februara. Proveli ste oko nedelju dana u oblasti Drenice/Dreničë, a onda... Ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, zapravo, ja sam stigla 28. februara. Ako se ne varam, u pitanju je bila nedelja. Sledećeg dana, otišla sam sa kolegom u područje Drenice/Dreničë, i moram da budem savršeno iskrena i da kažem da sam čula da je možda došlo do incidenta, ali u tom trenutku...

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U Likošanu/Likoshan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: U Ćirezu/Çirez i u Likošanu/Likoshan. Ali, u tom trenutku, ja nisam tačno znala gde ću otići i šta ću videti na licu mesta. Prema tome, moje učestvovanje u celoj toj stvari je bilo samo sticaj okolnosti, i verovatno nije bilo mnogo oprezno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu, ja ću se onda vratiti na to za koji trenutak, i postaviću vam nekoliko pitanja u vezi sa onim što vam jeste poznato u pogledu incidenata u Ćirezu/Çirez i Likošanu/Likoshan. Ali, prvo želim da utvrdimo hronologiju. Vi ste stigli na Kosovo 28. februara, i krenuli ste u područje Dečana/Dečan, na zapadnom Kosovu. Mislim da ste rekli: „Oko pet ili šest dana kasnije.” Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da je do toga došlo u toku prve nedelje. U pitanju je prva nedelja marta.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, proveli ste nekoliko dana u području Drenice/Dreničë, pre nego što ste krenuli ka Peći/Pejë i Dečanima/Dečan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, provela sam, u stvari, jedan dan.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, vi ste se početkom marta uputili ka zapadnom Kosovu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Prema tome, na primer, oko 5. marta, a to datum kada se dogodio incident u Prekazu/Prekazi sa porodicom Jashari, vi ste već bili u području oko Dečana/Dečan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da je to tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zatim, mislim da ste drugi put posetili Kosovo u martu ili početkom aprila?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste tom prilikom putovali u Dečane/Dečan i zatim u Ratišt/Ratishi?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, mislim da ste nam rekli kako ste putovali. Na to ću se vratiti. Na osnovu vaših izveštaja, znamo da ste vodili razgovore sa nekim ljudima 9. aprila. Da li ste takođe vodili razgovore i krajem aprila?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li treba da pretpostavimo da vi niste sve vreme bili u regionu, od početka do kraja aprila?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam. Dolazila sam na Kosovo, i vraćala se.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, ove razgovore ste vodili prilikom različitih poseta?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, uglavnom. Neke sam obavila grupno, a druge sam vodila prilikom različitih poseta.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Možda to nije preterano važno, ali kada je reč o grupi intervjuja koje ste obavili 9. aprila – da li se sećate da li ste se vraćali u Prištinu/Prishtinë ili Beograd između početka aprila i 9. aprila?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislim da jesam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je od velike pomoći. Kada se vratimo na prvu posetu, mislim da ste malo pre rekli da to nije baš bilo obazrivo sa vaše strane, jer ste čuli za incidente u Likošanu/Likoshan i Ćirez/Çirez. Pretpostavljam da ste se, odmah nakon toga, prešli u područje Drenice/Dreničë?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je bilo neposredno uoči sahrane žrtava.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste naišli na Albance tokom tog perioda, u prva dva dana koja ste proveli u Drenici/Dreničë?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, apsolutno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste od njih uspeli da dobijete bilo kakve informacije o nivou napetosti koja je vladala u albanskoj zajednici nakon ovih napada?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, naravno. Ono što sam mogla da vidim je da su ljudi čekali u dugim redovima kako bi izrazili saučešće porodicama koje su izgubile svoje članove u to vreme.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, niste istraživali u Likošanu/Likoshan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, neko iz Fonda za humanitarno pravo jeste? Ne pitam kako se ta osoba zvala, već da li je neko vršio istragu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jeste. Bila je još jedna -

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je neko ko je zaista otišao i razgovarao sa porodicama i ljudima iz te oblasti?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je to neko sa kim ste vi radili i sa kim ste putovali?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Opet, želim da budem jasan - neću vas pitati kako se ta osoba zove. U zbirci izveštaja o incidentima, postoji lak način da se otkrije koji su vaši, a koje od njih je pisao neko drugi, pošto oni koje ste vi napisali nose inicijale M. A.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tu su, takođe, i inicijali te druge osobe, koja je pisala ostale izveštaje?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da. U onim izveštajima koji su ovde, tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste izrazili zabrinutost oko odavanja imena pojedinaca, i ja želim samo da budem apsolutno siguran da govorimo o istoj osobi.

Naravno, ja ne želim da koristim ime te osobe, obzirom na to što ste nam rekli. Da li biste mogli da mi navedete inicijale te osobe, ili i to kod vas izaziva zabrinutost?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mogla bih -

SUDIJA ORIE: Možemo da pređemo na privatnu sednicu, ukoliko imate ikakve rezerve. To traje svega dve-tri sekunde, i onda biste mogli da nam kažete inicijale. Ako vam je tako prijatnije, možemo to odmah da uradimo.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da, tako bih se osećala prijatnije. Međutim, ja ne znam da li je ta osoba bila svedok ili ne. Morate to da razumete.

ADVOKAT EMMERSON: U potpunosti razumem.

SUDIJA ORIE: Da.

(privatna sednica)

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja sam vas pitao o vašoj prvoj -

sekretar: Časni Sude, prešli smo na javnu sednicu.

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, ja sam vas pitao o vašoj prvoj poseti. Vi ste nam rekli da ste sreli neke Albance, i da ste od njih dobili neka saznanja. Ali, vaša koleginica, koja govori albanski jezik, i koja radi za Fond za humanitarno pravo, sprovela je istragu za Fond za humanitarno pravo posle događaja u Ćirezu/Çirez i Likošanu/Likoshan.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste vi sa tom koleginicom razgovarali o onome što ste vas dve saznale i čule?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, naravno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ta koleginica vam je rekla o tome šta je njoj bilo rečeno o porastu napetosti i straha u albanskoj zajednici posle tih napada? Iako je to, naravno, saznanje koje imate iz druge ruke.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, samo u opštim crtama, da li možete da nam kažete kakva je bila reakcija albanske zajednice odmah posle tih napada u području u kom su se oni odigrali?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, oni su bili prilično uznemireni, kao što sam rekla. Napravili su jedan dugačak red ispred svakog imanja, zato što su ljudi želeli da izraze saučešće. Isto tako, jedna druga osoba, za koju baš ne mogu da kažem da je bila domaćin, „domaćin” možda nije prava reč, ali to je bila jedna osoba iz Saveta za odbranu ljudskih prava i sloboda – ta osoba nas je vodila u određena domaćinstva, kod određenih porodica, i ta osoba me je upozorila da bi bilo bolje da ne govorim srpski jezik, zato što su ljudi bili veoma uznemireni, uzrujani i frustrirani zbog toga što su neki ljudi poginuli. Tako ja nisam govorila srpski jezik, samo sam ćutala, i išla sam okolo, dok nas je taj čovek vodio.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, videli ste sela?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Recite nam sledeće, molim vas. U jednom od izveštaja „pod lupom” se pominje osoba koja je vodila istragu za Fond za humanitarno pravo, i koja je obišla imanje porodice Ahmeti 2. marta, i videla kako je na zidu pisalo: „Ovo će se ovde desiti i sledeći put.” Da li ste videli taj grafit, da li ste videli da je to pisalo na zidu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne mogu da se setim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. Ali, vi ste kasnije istraživali i navodne zločine protiv Albanaca?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, inicijalno, u tom trenutku, postojala je podela funkcija i uloga među vama, koji ste to radili?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi je, zapravo, trebalo da se skoncentrišete na Srbe i srpska sela, a vaša koleginica, koja je govorila albanski jezik, trebalo je da se bavi albanskim selima i albanskim žrtvama tih navodnih zločina?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, naravno, da bismo stekli kompletnu sliku o tim napetostima koje su postojale i u jednoj i u drugoj zajednici, trebalo bi da čujemo, ne samo ono što je bilo rečeno vama, već i ono što je bilo rečeno toj vašoj koleginici?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, vi ste, i jedna i druga, podnosili svoje izveštaje?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I onda, u nekim od izveštaja „pod lupom”, objedinjeni su i vaši i njeni izveštaji?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, kao što ćemo videti malo kasnije, nekad se događalo da vi dobijete jednu verziju događaja, a vaša koleginica sasvim različitu verziju događaja. Onda bi Fond za humanitarno pravo to objedinio u jednom izveštaju, i naveo da jednu stvar kaže jedna grupa, a drugu druga grupa, i da su te verzije protivrečne jedna drugoj?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, manje-više.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pitaću vas onda sledeće. Na osnovu vaših zapažanja, ili na osnovu onoga što su vam ljudi rekli - u tom trenutku, kada je došlo do porasta i do eskalacije napetosti, posle Likošana/Likoshan i posle Ćireza/Ćirez, kao i posle događaja u Prekazu/Prekazi - da li možete da potvrdite da je, i na jednoj i na drugoj strani, puno ljudi nosilo oružje ili ga držalo u svojim kućama - lovačke puške i slično?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ja bih rekla da jesu. Ja sam iz grada, živim u gradu, i bila sam iznenađena time koliko je ljudi zapravo imalo lovačko oružje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mi vidimo, na osnovu vaših beležaka, da je zapravo bilo jako puno Srba koji su sa vama razgovarali i rekli da u svojoj kući drže oružje.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, dakle, ovaj nivo napetosti se povećavao, i obični albanski građani su takođe imali oružje, kao i njihove srpske komšije?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, pretpostavljam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Iz vaših sopstvenih -

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, tamo gde je pomenuto, tu bih mogla da kažem da su ti ljudi rekli da drže oružje. Da li su ih svi imali? Nisam -

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, tamo gde se pominje, ne mogu od vas da tražim da nam date neku konkretnu procenu. Ali, na osnovu vaših intervjuja, vi jeste nailazili na ljude koji bi rekli: „Ja imam oružje u svojoj kući, i moj komšija, koji je Albanac, takođe ima oružje u svojoj kući.”

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je bilo primere gde se kaže: „Moj komšija je pucao na mene, i ja sam pucao na njega.” Mislim da u jednom izveštaju piše baš to.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da je tako, ali ne mogu sada da se setim. Nisam sigurna da je reč o komšijama.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne želim da vas zbunjujem, i kako bih bio fer, ja ću se uvek pozivati na konkretne izvode, koje vam je gospodin Re već navodio. Sada stižemo do vaše druge posete, krajem marta ili početkom aprila.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, kao što ste nam rekli, putovali ste u Ratišt/Ratishi, i zatim ste nam opisali čitav niz događaja, i da su vam ljudi govorili o raznim pucnjavama, gde nije bilo ranjenih niti žrtava. Ti ljudi su bili zabrinuti, oni koji su sa vama razgovarali, ali nisu znali ko je za te napade odgovoran, zato što se sve to događalo noću.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, imajući to na umu, pogledaćemo sada par primera koje ste već obradili sa gospodinom Reom. Pre svega – bojim se da ću za ovom morati da se koristim fasciklom. Da li možemo da pogledamo svesku 1, strane 32 i 33?

SUDIJA ORIE: Znači, sada smo na prvom odeljku.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, da li se to nalazi u prvom delu, odmah iza naslovne strane, na kojoj ima puno imena?

ADVOKAT EMMERSON: Da, to je to.

SUDIJA ORIE: Zato što mi imamo različitu – tu su ERN brojevi sivi, zar ne?

ADVOKAT EMMERSON: Da. To je ovo što se nalazi pri samom kraju. Znači, plava beležnica, sveska 1, i zatim stoje neko ERN brojevi.

SUDIJA ORIE: Da, o tome govorim. Znači, gospođo sekretar, da budem jasan, to je ovaj prvi odeljak koji imamo u fascikli, a to je sveska 1, nacrt prevoda. Ne prati redosled ERN brojeva, već prati hronološki redosled originala. To će biti broj...?

sekretar: To je dokazni predmet P3, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Dobro. Kako ne bi bilo ikakve zbrke sa tim u vezi, to je, znači, na samom dnu, i tu piše: „Plava sveska, tom 1.” Pre toga nema imena Anđelković, kao što je slučaj sa, recimo, trećim odeljkom, gde je ime ispred. To je, znači, jasno. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajte stranu 32. Tu su zapisani vaši intervjui, i njih ste već obradili sa gospodinom Reom. To su intervjui sa gospodinom i gospođom Čulafić. Verovatno ću pogrešiti na nekim mestima u izgovoru. To se desilo u Ratištu/Ratishi. Oni su vam opisali incident koji se odigrao u – želim samo da to pogledamo. Imamo jedan pasus koji počinje sa „žena”. Vidite to?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tu, znači, razgovarate sa gospođom Čulafić?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: To je ono što je ona rekla.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zatim, imate jedan pasus koji počinje sa „Nastadin”. Mislim da u tom pasusu govorite sa njenim suprugom?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je muž.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Na kraju strane 33, poslednji paragraf, opet imamo reč „žena”. Tu, znači, govorite opet sa suprugom?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li mogu da vas zamolim da pročitate ponovo stranu 32 u sebi. Zapravo, to je prvi ceo paragraf sa strane 32, i to se nalazi otprilike na polovini. To je red 6, u sredini prvog celog pasusa. Da li vidite rečenicu na pola paragrafa koja počinje rečima „...moji sinovi su hteli da ih ubiju”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pročitajte nekoliko sledećih redova, do reči „on kaže da je to njegova zemlja”. Mislim da ste otišli predaleko. Samo do tamo gde se kaže da je zemlja njegova. Da li vidite to?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Okrenite sada stranu, na sledeći paragraf. Tamo se pominje supruga, i navedeno je ime. Govori se o tome kako neko noću baca

kamenje, i zatim se pominje jedno ime - Lulaj Zajma. Zatim kaže: „Ovo je bila njegova zemlja. Kupili smo hektar i 24 ara. Mi smo šumu dobili od monarhije”, i tako dalje...

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Šta vam je gospođa Čulafić u stvari govorila o osobi za koju je verovala da je odgovorna za ovaj napad?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Iskreno govoreći, gospodine, ja uopšte nisam sigurna da je ona govorila o osobi koja je odgovorna za napad. Mislim da je ona, kako sam ja shvatila tu situaciju tada - mislim da je to bilo rečeno više uopšteno, da je to, možda, bio neko ko je bio vlasnik tog zemljišta četrdesetih godina ili oko tog perioda. To jednostavno pokazuje da ja nisam detektiv, jer bih je ja odmah pitala o tome ko je -

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, to shvatam. Samo želim da razumemo značaj ovoga što ona opisuje, jer se čini da ona to dovodi u vezi sa jednim incidentom koji se odigrao, i da je to, u stvari, neki dugogodišnji sukob između komšija.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne znam da li sam juče bila dovoljno jasna, a možda ni danas nisam bila. Ja sam tamo išla kako bih zapisivala - išla sam na teren da čujem šta ljudi imaju da kažu. Ja sam beležila to što su ljudi govorili, i nisam to i proveravala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, nameravao sam da se vratim na to. Naravno, vi niste istraživali da li vam oni govore istinu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, ja nisam bila tamo da bih istraživala ko je bila ta pomenuta osoba, niti da li su uopšte imali nekih problema sa svojim komšijama u vezi sa zemljištem. Izvinjavam se ako je došlo do zabune.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Nema potrebe. Mi upravo želimo da razjasnimo da to nije bio deo vašeg zaduženja i vaše funkcije. Vi ste jednostavno zapisivali ono što su vam ljudi govorili kao takvo. To su bili uznemireni ljudi, u periodu povišenih tenzija. Bilo je puno ljudi sa puškama na obe strane, i vi ste, jednostavno, prihvatili ono što bi vam ljudi rekli kao takvo, i o tome ste izveštavali.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajmo sada stranu 38, sledeći paragraf. To ste takođe obradili sa gospodinom Reom, čini mi se. To je razgovor sa porodicom Delić. Vidite to? Na vrhu strane 38, od 3. aprila.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ako ja prvi kažem ime sela, pogrešno ću ga izgovoriti, pa je možda bolje da ga vi izgovorite.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislim da se izgovara Ljug Bunar/Lug Bunar.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tu kažete da vam je jedan gospodin rekao da čuo pse kako laju spolja. Čuo je da neko trči ka voćnjaku, i tamo je video dvojicu muškaraca. Oni su ispalili dva ili tri hica, kako ste vi to zapisali, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zatim kažete: „Onda je on uzeo svoju lovačku pušku, i ispalio hitac u njihovom pravcu.”

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kada kažete „hitac”, šta to znači? Možda je problem u prevodu. Da li mislite metke?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da je o tome reč. Koliko se sećam, radilo se o mecima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, to vam samo dajem kao primer toga da je bilo razmene vatre, i da su ljudi imali puno oružja, i pucali jedni na druge. Zatim, malo niže, piše da su pronađene čaure od metaka. Znači, jasno je da govorimo o mecima?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to su bili meci.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Malo dalje, na stranama 39 i 40 - Fatić, Radenko Fatić, i neko žito. U razgovoru vam je rekao da je to njegov prvi komšija?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, rekao je da je to njegov prvi komšija.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, rekao vam je da je on rekao svom prvom komšiji da ga je video?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, ali mi je rekao i da neće reći –

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Rekao vam je da vam neće reći njegovo ime. Rekao je i da nije znao da li je tu bilo još nekoga, pored njegovog prvog komšije.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se da je pominjao bilo koga drugog.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mislim da vam je rekao da ne zna da li je tu bilo još nekoga. Vidite, ovde, pred sam kraj strane, piše: „Ne znam da li je bilo još ljudi. Samo smo njega videli.” Na samom kraju stranice 39. „Ne znam da li je bilo još ljudi. Samo smo njega videli”. Zatim, zapisali ste jedno ime na vrhu stranice 40 u tom kontekstu, i ja se pitam kakav je značaj tog imena. To je Sacir Bekir. Da li se on pominje u tom kontekstu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ne mogu da se setim, da vam pravo kažem.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li mogu da vas pitam – da li je moguće da je ime komšije otkriveno od nekoga drugog?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ne znam, morala bih da pogledam svoje beleške, da vidim tačno gde je to bilo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To bi moglo da bude od pomoći.

SUDIJA HOEPFEL: Da, hajde da to uradimo.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Ne mogu da vam obećam da ću se setiti.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne, naravno, to i ne očekujem.

SUDIJA ORIE: Da li vi imate kopiju tih beleški sa sobom?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Nemam, naravno.

SUDIJA ORIE: Onda su verovatno u elektronskoj sudnici pod P1. Mislim da jesu.

SUDIJA HOEPFEL: Mi imamo ERN broj.

SUDIJA ORIE: Da.

SUDIJA HOEPFEL: To je ERN broj U-0030209.

ADVOKAT EMMERSON: Možda bi bilo najefikasnije da ja nastavim -

SUDIJA ORIE: Da, da, i neka onda sekretar pronade dokument u međuvremenu.

ADVOKAT EMMERSON: - sa svojim unakrsnim ispitivanjem? Mi ćemo pokušati u međuvremenu da nađemo odgovarajuće mesto.

SUDIJA HOEPFEL: Sledeća strana, 210.

ADVOKAT EMMERSON: To je vrlo blizu kraja prve sveske. Na poslednjih nekoliko strana.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Možda ćete vi sami moći to da pronađete? Da li vidite to?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, ovo je prevod.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dobro, mi ćemo nastojati da to pronađemo, pa ćemo se ponovo vratiti na to. Sada želim da vas pitam nešto u vezi sa istraživanjima koja su se odvijala dok ste vi razgovarali sa tim ljudima, odnosno, o istraživanjima vaše kolegice, koja je govorila albanski jezik. Imamo izveštaj, tako da nije teško ustanoviti tačnu hronologiju. Mislim da je, dok ste vi razgovarali sa svojim sagovornicima, ona

prikupljala izjave iz sela u okolini Glođana/Gllogjan o policijskoj operaciji koja je tamo izvedena 24. marta. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da jeste.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mislim da vi tada niste bili u Glođanu/Gllogjan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, ona jeste, i to je ono što je ona radila. Mislim da ćemo videti da Fond za humanitarno pravo ima još jako puno izjava koje su dali Albanci, koji su bili, ako mogu slobodno da se izrazim, žrtve te policijske operacije, koja se odigrala 24. marta. Mislim da takvih izjava ima mnogo više nego vaših izjava, koje ste prikupili od porodice Stojanović.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da je tako.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ima ih 28, ili otprilike toliko - izjava koje je Fond za humanitarno pravo koristio u pripremi izveštaja „pod lupom” broj 26, koji smo pogledali.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se tačnog broja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Broj se pominje u izveštaju. Ako grešim, ispravićete me. Mislim da je ona počela da radi dosta ranije od vas na toj istrazi o 24. martu.

SUDIJA ORIE: Da li mogu da vas zamolim, gospodine Emmerson, a to je jedna od lekcija koju smo do sada već naučili, da ukoliko govorite isti jezik kao i svedok – napravite pauzu između pitanja i odgovora?

ADVOKAT EMMERSON: Da, izvinjavam se.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pretpostavljam da ste, dok ste zajedno sa svojom kolegicom putovali nazad u Prištinu/Prishtinë, pričali o tome ko je šta saznao u svojoj istrazi?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislim da smo razgovarale kasnije, kada smo podnosile izveštaje, a ne odmah.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, dok ste radili sa svojom kolegicom, koja je govorila albanski jezik, vi jeste, u opštim crtama, pričali sa njom o tome šta je ona saznala i o čemu je podnosila svoje izveštaje, u vezi sa tim događajima od 24. marta?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne želim da vas detaljno vraćam na taj izveštaj „pod lupom”, ali želim samo da pogledamo jedan kratak pasus koji se tiče ovoga.

ADVOKAT EMMERSON: Treba nam, zapravo, prvo novi P broj dokaznog predmeta za sekciju na kraju ovog kompleta dokumenata, koja sadrži dva izveštaja „pod lupom”.

SUDIJA ORIE: Označićemo ih onim redom u kom su prezentovani. Znači, druga sveska će dobiti broj...?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet P4, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Sledeći dokument je niz prevoda, ili bar engleskih verzija izveštaja o incidentima - od E20glodj.doc, prema E2glodj.doc, pa zatim imamo E23glodj.doc, E22glodj.doc, E21glodj.doc, i tako dalje... Taj komplet će imati broj...?

sekretar: Časni Sude, izveštaji o incidentima će biti dokazni predmet P5, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala. Sada imamo relevantni odeljak, odnosno dva izveštaja „pod lupom”, koji nose brojeve 26 i 27, bar na engleskom jeziku. Na engleskom jeziku izveštaja broj 26, stranice su od 1 do 24. ERN broj je 00649667. Zatim, brojevi idu naviše, do, i uključujući, 690. To su poslednje tri cifre ERN broja. Za izveštaj „pod lupom” broj 27, stranice su ponovo od 1 do 24. ERN brojevi su od K0078701 do K0078713. Gospodo sekretar?

sekretar: Ova dva izveštaja „pod lupom” će biti dokazni predmet P6, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Dobro. Znači, vi sada govorite o dokaznom predmetu P6. Nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Da li bismo mogli istovremeno da ih vidimo na ekranu?

SUDIJA ORIE: Ne znam da li su oni već uneti u elektronsku sudnicu.

ADVOKAT EMMERSON: Mi smo ih uneli.

SUDIJA ORIE: Uneli ste ih?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: U redu, onda.

ADVOKAT EMMERSON: U tom slučaju, to je dokument 1D978, na strani 11. Izvinjavam se, to je 1D988. Znači, 1D978 i 1D988. Da li možemo da uveličamo ovaj paragraf ispod naslova? Ne, ovo je pogrešna strana. Ne, zapravo, u redu je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gledamo ona mesta na kojima se pominje 24. mart. Ovo je drugi pasus. U izjavama koje je 28 svedoka dalo istražiteljima Fonda za humanitarno pravo navodi se: „24. marta, srpske policijske snage su ubile tri kosovska Albanci u zbegu, granatirale su kuće u koje su se sklonili nenaoružani civili, ugrozili su živote dece i žena, hapsili su ljude kako bi ih koristili kao živi štit, i koristili su samo nealbanske kuće kao vojne objekte.” Da li znate o kome je ovde reč, kada se govori o toj ne-albanskoj porodici, čija je kuća bila korišćena kao vojni objekat?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to može biti samo kuća porodice Stojanović.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala vam. Onda ćemo krenuti na sledeću stranu. U drugom pasusu se pominje šta su ljudi pričali vašoj kolegici, koja je govorila albanski jezik.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

prevodioci: Da li možete malo da usporite?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U trećem pasusu se govori o izjavama koje su davali svedoci sa kojima ste vi razgovarali?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, u četvrtom pasusu se pominje izjava srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, sav taj materijal, kontradiktorni materijal u vezi sa tim kako je sve to počelo – bio je u rukama Fonda za humanitarno pravo prilikom pripremanja i sklapanja tog izveštaja?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, tako je. Ali, opet moram da kažem da su ti rezimeji izveštaja obično bili zasnovani na intervjuima koje smo obavljali sa ljudima na terenu, kakvi god da oni jesu, i onda bismo mi to sve prikupili, i kombinovali sa drugim informacijama, koje bi dobili ljudi koji su radili kao pravnici u Fondu za humanitarno pravo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: I onda bi oni napravili taj izveštaj, i objavili ga.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. To je od velike pomoći. Međutim, da ne bismo išli naslov po naslov na ekranu, u ovom konkretnom slučaju je lakše da samo okrenemo dotičnu stranu u našem kompletu dokumenata, i pogledamo naslove. To su strane od 11 do 16. Želim da vas pitam sledeće, i to na jedan uopšten način. Šta su govorili ljudi koji su razgovarali sa vašom kolegicom, koja je govorila albanski jezik? Mi ovde imamo izveštaje, ali nemamo vremena da predemo preko svakog od njih. U suštini su, čini mi se, govorili da je policija prvo počela da puca na dvojicu muškaraca.

To je govorila ogromna većina albanskih svedoka, koji su razgovarali sa vašom koleginicom.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se, da vam pravo kažem. Morala bih ponovo da pročitam izveštaj.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. U tom slučaju, neću insistirati. Možemo i samo da pročitamo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, pošto smo govorili o dokaznom predmetu P6, vi sada govorite o izveštaju broj 26, zar ne?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Pošto postoji dva izveštaja.

ADVOKAT EMMERSON: Da, ima dva izveštaja.

SUDIJA ORIE: U redu, nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možete da mi odgovorite na sledeće. Na osnovu svega šta vam je rekla vaša albanska kolegunica, da li je ovo bilo generalno percipirano u selu kao neki veći napad na Glođane/Gllogjan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislite, ono što smo saznali u tom intervjuu, koji je ona obavila?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Koliko se ja sećam, jeste.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li se sećate da vam je ona pominjala da se tvrdilo da su srpske snage divljale tom selu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Divljale? Možda je to prejako rečeno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Razumem.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se da je neko to baš tako opisivao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, bilo je tvrdnji, zar ne, da je jedna grupa tinejdžera, njih troje ili četvoro, pogođena dok su bežali?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je poteklo od -

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gađali su ih iz srpskih vojnih helikoptera. Gađali su civile, iz vazduha. Ako se ne sećate toga, slobodno nam recite. To se sve nalazi u izveštaju. Možemo da ga pogledamo.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Žao mi je, ne sećam se.

SUDIJA ORIE: Moram ponovo oboje da vas podsetim. Pored toga što govorite brzo, takođe se i preklapate. Kada ste zadovoljni odgovorom, počinjete sa sledećim pitanjem pre nego što je svedok završio. Takođe prekidate jedno drugo. Ako ljudi govore u isto vreme, mi nismo to u stanju da zabeležimo.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Izvinite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Bilo je takođe i navoda da je veliki broj ljudi uhapšen, i da su maltretirani od strane srpske policije, odmah nakon toga, mislim.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, toga se sećam. Sećam se iz izveštaja, i sećam se da su moje kolege govorile da je uhapšeno i odvedeno dosta ljudi, na početku.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I da su đaci iz škola korišćeni od strane srpskih snaga kao živi štit?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Znam da se pominjala neka škola, ali zaista...

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Možemo da nađemo taj pasus u vašem izveštaju. Pominje se i da su kuće granatirane.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Granatirane? Na šta mislite kada kažete granatirane?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Napadnute su iz teškog oružja, samo selo Glođane/Gllogjan.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se nikakvog teškog oružja. Sećam se da je bilo borbi, i da je policija poslala pojačanja, ali se zaista ne sećam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne moram dalje o tome da vas ispitujem, ali ću se vratiti na to, ukoliko bude relevantno za neke druge vaše istrage.

SUDIJA ORIE: Moram ponovo oboje da vas podsetim da ne idete prebrzo. Neću da kažem da imate loše navike, ali ovo je zaista teško kontrolisati. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da se onda vratimo na 9. april, na vašu posetu Đakovici/Gjakovë 9. aprila i na razgovore koje ste tada vodili. Mislim da ste nam rekli da ste putovali autobusom u Đakovicu/Gjakovë iz Prištine/Prishtinë.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kojim putem ste išli u Đakovicu/Gjakovë?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne mogu da se setim da li smo išli direktno ili preko Peći/Pejë. Možda smo išli u Prištinu/Prishtinë, pa onda u Peć/Pejë, a zatim u Đakovicu/Gjakovë.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To znači da ste išli glavnim putem, kroz Dečane/Dečan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, kroz Dečane/Dečan. Zapravo, sada ne mogu da se setim. Ne znam da li smo išli pravo u Đakovicu/Gjakovë, ili smo sišli u Dečane/Dečan, zbog toga što znam da sam obavljala razgovore sa nekim ljudima u Dečanima/Dečan.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, niste videli nikakve znakove da je taj put zatvoren od strane OVK?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, onda ste tom prilikom, 9. aprila, obavili razgovor sa Vladimirom Stojanovićem, i sa njegovom majkom Ljubicom? Ne znam da li sam to dobro izgovorio.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, sa Ljubicom.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I tada ste čuli tu priču o tome kako je započeo taj incident, i to je protivrečilo onome što ste čuli od svoje albanske kolegice, koja je radila je za Fond za humanitarno pravo.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajmo sada ovaj zapis vašeg razgovora sa Vladimirom Stojanovićem. Možemo to da vidimo na ekranu. To je dokument Odbrane, Defence.doc, broj 1D1255. Imamo to i u drugom fajlu kao E4glodj.doc.

SUDIJA ORIE: To je deo dokaznog predmeta P5.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Najpre, ti brojevi ispred glodj.doc naziva – da li ste ih vaša albanska kolegica i vi tako numerisali?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, to je uradio Fond za humanitarno pravo, i zato nisu po redosledu.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Nećemo sada videti stranu na ekranu, ali u odštampanoj verziji vidimo da je ovaj razgovor obavljen 9. aprila. Izveštaj je takođe i podnet 9. aprila. Ticao se jednog incidenta koji je prijavljen, koji je ovde, zapravo, zapisan kao da se desio 14. septembra 1997. godine. Znam šta ćete sada da kažete. Vi ste govorili o te dve stvari u svojoj izjavi. Govorili ste o nečemu što se desilo u septembru 1997. godine, kao i o događajima od 24. marta 1998. godine. Sada bih hteo da vas pitam o ovom drugom delu, o 24. martu.

ADVOKAT EMMERSON: Da li možemo da pogledamo drugu stranu, na kojoj se nalazi glavni deo ove izjave? To je 1256.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vidite ovaj treći pasus koji počinje rečima „zvali smo Dečane/Dečan radio-telefonom, koji smo imali u kući, ali oni su već bili informisani o tome što se dešava”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ukratko, Vladimir Stojanović je tvrdio da su prvo pucali na policiju. Da li je tako?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Međutim, albanska zajednica tvrdi da je policija prva pucala na dvojicu muškaraca, i da je tako počeo incident.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ako pogledamo taj prvi pasus: „Mi smo zvali Dečane/Dečan radio-telefonom koji smo imali u kući, ali oni su već bili obavješteni o tome što se dešava.” Pominje se 10:30 h., i kaže se: „Iz susedne kuće su ispaljivali rakete. Pucnjava je trajala oko 15 minuta. Onda je stigla policija, i došla u naše dvorište, odakle su otvorili vatru na kuću Haradinajevih.” Da li je tako?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, kada čitate, to radite prebrzo. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vidite taj pasus?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodin Stojanović vam je pričao da je policija pucala na tu grupu kuća porodice Haradinaj, iz njegovog dvorišta?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, i dalje?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Koliko sam ja shvatila, kada sam pričala sa njim, on je tvrdio da su bili u kući, i mislim da je njegova majka rekla nešto slično - da ih je, kada su čuli pucnjavu, sve poterao u kuću.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: I onda je policija došla u njihovo dvorište.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je veoma blizu imanja Haradinajevih, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, tako izgleda, ali nisam bila -

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi niste nikada bili tamo, jer ste ga intervjuisali u Dečanima/Dečan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, on je bio u Dečanima/Dečan kada smo razgovarali.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, on vam je jasno rekao jednu stvar, a to je da je policija pucala na imanje Haradinajevih iz njegovog dvorišta?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to je ono što on kaže, i to je zapisano u izveštaju.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: On vam je takođe rekao da je raketa ispaljena sa imanja Haradinajevih na policiju. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, tako piše.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vam je rekao da je policija ispaljivala rakete na kuću Haradinajevih, ili je to nešto što ste vi propustili da zapišete u svom izveštaju?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se da je to rekao. Sigurno bih to zapisala. Većinu stvari, kao što sam već rekla, zapisivala sam od reči do reči.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, ako to nije u vašim beleškama, to znači da vam on namerno to nije ispričao?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Verovatno znači to.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Malo dalje se pominje da je u to vreme u vazduhu bio helikopter. Da li vidite to, negde na kraju ovog pasusa na ekranu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da se vratimo na ovaj pasus sa radio-telefonom. Da li znate šta se podrazumeva pod radio-telefonom?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Nisam sigurna kakav je to telefon, da li je radio, ili... Zaista ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ako je to bio radio – hoću da kažem, koliko ste vi mogli da vidite, da li se to masovno koristilo na zapadnom Kosovu među civilima?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja to ne bih znala, nisam bila u toliko mnogo kuća.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je taj gospodin, Vladimir Stojanović, ili njegova majka - da li je bilo ko od njih dvoje pomenuo da je neko od članova njihove porodice radio za policiju?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, mislim da je jedan od braće radio za policiju, mislim u Đakovici/Gjakovë. Nisam sigurna.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možete da potvrdite da je, kada ste razgovarali sa gospodom Stojanović, jedna od stvari na kojoj je ona insistirala, bila to da vam kaže da se u selu smatra, i da novine pišu, da su oni i cela porodica Stojanović, redovno potkazivali porodicu Haradinajevih policiji, ali da to nije istina.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Žao mi je, da li biste mogli –

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Podeliću ovo pitanje na nekoliko manjih. Da li se sećate da vam je gospođa Stojanović rekla da se priča, i da je u novinama ponekad pisalo, da se iz njihove kuće posmatra porodica i imanje Haradinajevih, i da se iz njihove kuće šalju obaveštenja policiji?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da li bih mogla –

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, svakako, pročitajte izveštaj. Pogledajte poslednji paragraf na drugoj strani. To je očigledno rezime, ali pet redova iznad piše: „Novine su pisale da su prvi pucnji stigli iz moje kuće, i da sam ja rekla policiji šta se dešava u selu.” To je bio citat, i ona to poriče.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, ili od Stojanovića, ili iz vaših sopstvenih raspitivanja, ili iz onoga što je saznala vaša albanska koleginica – da li ste shvatili da je to bilo opšte mišljenje u selu - da su Stojanovići potkazivali Haradinajeve i da su oni, na neki način, krivi za taj napad na selo?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja ne mogu da donesem takav sud.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ono što je meni rekla gospođa Stojanović je da postoji takva percepcija, ali je takođe tvrdila da to nije tačno, da je ona u dobrim odnosima sa svojim komšijama, i da je tako već godinama.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja samo pokušavam da utvrdim šta je ona vama rekla. Ne radi se o tome da li je to istina ili ne. Ne tražim od vas da mi kažete da li je to istina ili ne. Vi ne možete to da uradite. Ali, ona vam jeste rekla da je opšte-prihvaćeno mišljenje da policija koristi kuću Stojanovića kao lokaciju sa koje posmatra imanje Haradinajevih, i odakle je započeto napad. Rekla vam je da postoji takva percepcija.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da li govorite uopšteno, ili o jednom incidentu? Nije mi potpuno jasno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja sam kriv zato što sam postavi predugačko pitanje. Podeliću ga. Potvrdili ste, čini mi se, malo pre, da je postojala takva percepcija.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Verovalo se, a vi me ispravite ako grešim, da policija koristi kuću Stojanovića kao lokaciju sa koje posmatra imanje Haradinajevih. Prvo to.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, iz njene izjave se čini da je tako. Ali, ja ne mogu da kažem da je to bilo moje mišljenje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Drugo, da li je tačno, kako su oni sami rekli, da ta kuća zaista jeste korišćena da bi se izveo ovaj napad na imanje Haradinajevih? Jer, kao što ste nam rekli pre par trenutaka – Vladimir Stojanović vam je rekao da je policija pucala na imanje Haradinajevih sa njihovog imanja.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, sa njihovog imanja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sa njihovog imanja?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Nisam sigurna za kuću.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Rekli ste nam i da je jedan član porodice bio pripadnik policije. Želeo bih ponovo da vas pitam - da li ste verovali da je taj radio-telefon bio dat na upotrebu Stojanovićima, kao nekakva posebna oprema, i ako jeste, ko im ga je dao?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Zaista ne mogu da odgovorim na to pitanje, jer mi to nije poznato.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Najzad bih pitao sledeće u vezi sa ovom izjavom. Mislim da je tačno da vam je Vladimir Stojanović rekao, a to je pretposlednji pasus na prvoj strani izjave, glavni tekst, koji počinje rečima: „Posle sukoba...” Gospodin Vladimir Stojanović vam je rekao da se, bar neposredno posle tog događaja, porodica svakodnevno vraćala.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to su rekli.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tokom tog vremena, veliki broj ljudi se iselio iz sela Glođane/Gllogjan, zar ne, posle 24. marta. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Zapravo, ne, mislim da to nije tačno. Mislim da je do toga došlo mesec dana kasnije.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dobro, na to ćemo tek doći. Nisam želeo da vam postavim pitanje o kraju maja. Ali, zar ne mislite da su ljudi napustili Glođane/Gllogjan 24. marta, kada je policija napala selo?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da li su napustili Glođane/Gllogjan? Ko?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Albanska zajednica u Glođanu/Gllogjan.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Koliko sam ja shvatila, oni jesu bili raseljeni u to vreme, ali ne mogu da kažem kuda su otišli, jer nisam vodila razgovore sa ljudima u to vreme.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kada je reč o gospođi Stojanović, ona vam je, ako se ne varam, rekla da –

SUDIJA ORIE: Molim vas, samo jedno objašnjenje. Vi ste rekli: „Koliko sam ja shvatila, oni jesu bili raseljeni u to vreme.” Na šta ste tačno mislili? Jer, gospodin Emmerson je prethodno pomenuo konkretan datum, 24. mart. Da li ste nam rekli da su oni već bili raseljeni tog dana, ili pre tog dana, ili kasnije? Nije mi to sasvim jasno.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Ja se izvinjavam ako nisam bila u potpunosti jasna, jer se to odigralo pre više godina. Takođe, možda na moje odgovore utiče i to što se puno toga događalo tada, i ja se izvinjavam se, jer nikada ranije nisam učestvovala u ovakvom postupku. Ljudi bi bili raseljeni zato što bi došlo do pucanja i incidenata. Onda bi se, kada bi se situacija primirila, vratili kućama. To je bio obrazac koji je važio za čitavo područje Kosova tokom čitavog niza meseci.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mislim da vi potvrđujete da je, nakon policijskog napada na selo Glođane/Gllogjan, veliki deo albanske zajednice otišao i bio raseljen u to vreme.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislim da se sećam da je to bio slučaj, prema izveštajima mojih kolega.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. Gospođa Stojanović, Ljubica Stojanović - da li možemo samo da pogledamo njenu izjavu, ili izveštaj koji ste vi o njoj podneli?

ADVOKAT EMMERSON: Ovo je dokazni predmet Odbrane koji nosi broj D11252 do D11253.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: O tome bih želeo da vam postavim jedno pitanje. Kada pogledamo treći pasus odozgo – izvinjavam se, još uvek nije učitano u elektronskoj sudnici. Možda imate odštampani primerak? Odlično. Možda bih mogao da vam postavim pitanje na osnovu odštampane kopije, dok je ne dobijemo u elektronskoj sudnici. Gospodin Re vam je postavio pitanje o grupi ljudi koji su, kako vam je ona rekla, zaustavili njenog sina Dragoslava. To je na sledećoj stranici ovog dokumenta. Sledeća stranica, molim vas. Odlično, hvala vam. Sada pogledajte prvi pasus, treći red odozgo. Ona vam je rekla da je njen sin Dragoslav bio zaustavljen krajem februara. Zaustavila ga je grupa naoružanih ljudi, koji su mu oduzeli pištolj, a potom su mu ga i vratili. Mislim da vam je rekla da su ga pretresli, a onda su ga naterali da potpiše neki dokument, u kom potvrđuje da su mu vratili pištolj. Da li je sve to tačno?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li se sećate da vam je rekla da li su i neki drugi članovi porodice nosili oružje?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, ne sećam se toga.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada bih želeo da pređemo na kraj meseca aprila. Postavljena su vam pitanja o toj poseti, i o nekim izjavama koje ste zapisali 20.

aprila, ili negde u vreme te posete. Da li mogu da vas zamolim da pogledate svoj dnevnik?

ADVOKAT EMMERSON: To je dokazni predmet P3, sveska broj 1. Možda u stvari grešim, izvinjavam se. Ne, u pitanju je P4, sveska 2, strana 15.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Postavljeno vam je pitanje o jednom starijem gospodinu, za koga ste rekli da vam je rekao kako je lišen slobode u Glođanima/Gllogjan. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo bih želeo da pogledamo ono što je zabeleženo u vašoj svesci. To je na strani 15, otprilike na polovini stranice. Malo ispod polovine. „Šta se sada događa? Ispalo mi je nešto. Ukoliko sam nešto pogrešno uradio, gde su tvoji sinovi, zašto se oni ne bore. Želeli bismo da nam selo bude slobodno. Onda su nas pustili. Pustili su nas hitno.” Tako piše u prevodu. Mene zanima ovaj drugi deo. Zatim on kaže: „Nisu ništa uradili ženama. Rekli su da neće ništa uraditi starijim licima. Prebacili su nas u Rznić/Rznić traktorom. Sretali smo patrolu svakih 200 metara, ali nam oni ništa nisu rekli. To je bilo u sredu. Moj sin je otišao u selo umesto mene. Nisu me pretukli.” Kraj citata. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To su vaše beleške onoga što vam je rekao tada?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, to mi je taj stariji čovek, gospodin Stijović, rekao u tada.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želeo sam samo ukratko da vas pitam, ako je moguće, kako to da onda u izveštaju o incidentu – hoću zapravo da kažem da je vaša izjava jasna da ga nisu pretukli.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Izvinite, ali to nije moja izjava, to je beleška izjave gospodina Stijovića.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je veoma jasna zabeleška izjave koju je on dao vama, i u kojoj tvrdi da ga nisu pretukli.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I da su ga, u stvari, razuverili da mu se ništa neće dogoditi?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li bismo mogli da pogledamo izveštaj o ovom incidentu koji ste podneli. To je dokument E19glodj.doc, koji se ne nalazi u elektronskoj sudnici. Zbog toga ne mogu da navedem identifikacioni broj Odbrane. To je jedan od dokumenata za koji verujem da su nam ga dostavili sinoć. Da li mogu samo

da vas pitam sledeće? Ovo je razgovor za koji je zabeleženo da je vođen 25. aprila, a odnosi se na događaje od 22. aprila, dok je izveštaj podnet 27. aprila. Da li bismo mogli da pogledamo drugu stranicu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Budite ljubazni, ako biste mogli da mi kažete šta treba da pogledam? Koji deo da pogledam?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Oprostite. Treba da pogledate onaj deo fascikle koji sadrži vaše izveštaje o incidentima, i da pogledate E19glodj.doc. To opisuje isti događaj kao i vaše beleške, koje smo upravo videli. Ukoliko pogledate treći pasus odozgo, videćete nešto slično onome što smo malo pre gledali. Samo bih želeo da proverim nešto, jer ponekad dolazi do grešaka. U drugom pasusu – da li vidite da se pominje, otprilike na pola pasusa „nekoliko puta su me udarili u glavu”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da. I, onda piše: „Spala mi je kapa sa glave.”

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, da li razumete kako to–

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, razumem, ali nisam sigurna da razumem kako je do ovoga došlo. Morate da shvatite da je ovo prevod. Vaši podneseni izveštaji su zapravo prevod izveštaja. Ja nisam imala pristup svojim izveštajima od onog trenutka kada bih ih podnela. Hoću da kažem da sam imala pristup, ali da je to bilo 1998. godine. On je upotrebio veoma poseban izraz da bi opisao kako mu je pala kapa sa glave. Ja se toga sećam jer je upotrebio veoma neobičan izraz. On je doslovno rekao: „Malo su mi povredili kapu.” Zbog toga se toga sećam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala vam na tom objašnjenju.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Prilikom iste posete, vi ste vodili razgovor sa Mijatom Stojanovićem.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Da li možemo da pogledamo dokazni predmet Odbrane 1D1008, a takođe imamo i štampani primerak, koji nosi oznaku E10glodj.doc. Izvinjavam se, časni Sude, zbog pogrešnog izgovora. Dakle, u pitanju je E10glodj.doc.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zamolio bih vas da zastanemo tu za trenutak. Juče ste dali jedan iskaz koji bih želeo da danas razjasnimo. Očigledno je da mi nismo u posedu svih vaših izveštaja o incidentima, ali, bar koliko možete samo da prosudite, da li imamo sve sveske?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne bih znala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. Ali, vi ste u jednom trenutku rekli da mislite da ste možda vodili razgovor sa rođakom u vezi sa ovim incidentom, a da ste sa Dragoslavom možda razgovarali dosta kasnije.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želeo bih da vam postavim pitanje o tom razgovoru, jer je to jedini razgovor o kom imamo beleške. One su i u vašim sveskama, i u izveštaju o incidentu koji ste podneli. Juče ste rekli da ste prvi put čuli ime Haradinaj u kontekstu ovog incidenta, kada su dvojica braće Stojanović i njihov rođak odvedeni iz svoje kuće u jednu drugu kuću, u kojoj su premlaćeni i ispitivani. Čovek po imenu Haradinaj, koji je tu, izgleda, imao vlast, je ulazio u sobu i izlazio iz nje.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je, tada sam prvi put čula za njega.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, to je u ovom izveštaju, jer je ovo bio prvi izveštaj?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada je bar to jasno. Sada tačno znamo šta je izvor na osnovu kog ste dali taj komentar, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li biste sada mogli da pogledate... Zapravo, vi ste u izveštaju o tom incidentu na prvoj strani naveli identitet žrtava. To su Mijat Stojanović, osoba koja vam je dala izjavu, Dragoslav Stojanović i Veselin Stojanović, zar ne? Izvinjavam se, Veselin Stijović.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Onda ste naveli informacije o navodnim počinocima ovog krivičnog dela. Nasim Haradinaj, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zastaćemo tu za trenutak. Zatim, na sledećoj stranici, ne znam tačno šta ovde piše, ali se pominje neko ko se zvao Nemonaj, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zatim se pominju neidentifikovani pripadnici OVK. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li bismo mogli malo da se spustimo, da pogledamo samu izjavu, i usredsredimo se na drugi i treći pasus na prvoj stranici, gde se priča o svemu ovome? Pogledajmo sedmi i osmi red, posmatrano od dna dokumenta. Da li vidite rečenicu koja počinje sledećim rečima: „Kada je Nasim Haradinaj ušao...”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Citiram: „Kada je Nasim Haradinaj ušao, prestali su da nas tuku. On im je rekao da nas ne tuku, ali su oni svejedno nastavili.” Kraj citata. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Nešto niže, u sledećem pasusu: „Odveli su nas na sprat, ležali smo na betonskom podu. Nasim nam je naredio da ustanemo. Ponudili su nas cigaretama i kafom.” Da?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: „Nasim je rekao da ne smeju da nas tuku.”

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zatim, kada pogledamo sledeću stranu, znači drugu stranu, treći pasus odozgo - on počinje sledećim rečima. Citiram: „Onda se Nasim ponovo pojavio, i rekao da nas puštaju zato što smo Crnogorci.” Da li vidite to? To je treći pasus na drugoj stranici, prva rečenica. Možete to da vidite na ekranu pred sobom, ako vam je tako lakše. Izvinjavam se, na ekranu to izgleda drugačije, taj pasus. Da li vidite pasus u kom piše: „Tada se ponovo pojavio Nasim...”?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da bih sažeo ostatak, kaže se da je Nasim Haradinaj zatim odveo ovu trojicu muškaraca u Babaloć/Baballoq, i da ih je pustio na slobodu u oblasti u kojoj su bile srpske snage. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možemo sada da pogledamo poslednji pasus, gde se opisuju lica koja su bila prisutna? „90 posto njih”, kako je rekao, „nosili su lako naoružanje.”

SUDIJA ORIE: Morate da pređete na sledeću stranicu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: „Skinuli su maske. Niko nije zadržao masku na glavi. Uglavnom su to bili moji susedi, sa kojima sam išao u školu, sa kojima sam se družio, kupovao sam u njihovim radnjama – tako da sam znao 95 posto njih, a ostalih pet posto nisam prepoznao, jer nisu bili iz našeg kraja.” Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tokom ovog razgovora sa Mijatom Stojanovićem, jasno je, zar ne, da on ni na koji način nije nagovestio da je Ramush Haradinaj učestvovao, na bilo koji način, u ovim događajima, niti da je on tokom njih bio prisutan?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ja sam samo čula ime Haradinaj.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Možda je važno da znamo o kome tačno govorimo? Jer, Haradinaj je veoma, veoma često prezime u tom delu sveta, zar ne?
SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, tako sam ja shvatila.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, očigledno nije govorio o Ramushu Haradinaju. Očigledno je reč o Nasimu Haradinaju?
SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, rekao je Nasim Haradinaj.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, znao je sve ljude koji su bili umešani u ovaj incident?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, on je tako tvrdio, na osnovu toga što je zabeleženo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Na kraju bih želeo da postavim sledeće pitanje. Molim vas da pogledate stranu 17 vaše druge sveske, samo na kratko. Tu ste naveli spisak imena osoba koje se opisuju kao kidnapovani Srbi. Tvrdite da ste tu informaciju dobili od nekoga ko se zove Uroš Labović. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo da razjasnimo. Imali ste priliku da pogledate svoju izjavu svedoka, koju ste dali -

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Izvinite zbog toga.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne, nemojte se izvinjavati, ako od vas nije traženo da to ne uradite, onda vi svakako niste za to krivi. Ali, u toj izjavi, vi ste sasvim jasno naglasili da se nikada niste sreli ili razgovarali sa bilo kim ko je bio očevidac otmice ovih ljudi?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Niste. A, kada ste upotreбили reč „kidnapovani Srbi”, to su bile vaše lične beleške, zar ne?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Svi su govorili o kidnapovanjima. Niko nije koristio reč otmica, ili neku drugu reč. Uvek je bilo reči o kidnapovanjima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, niko nije tvrdio da je video otmice ili kidnapovanja?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne. Moram ovo da vam objasnim. Kada sam uzimala beleške, ja sam to činila na najlakši mogući način. Ljudi su ponekad govorili veoma brzo. Ja bih jednostavno nešto nažvrljala, tako da tu nećete pronaći lepo sročene rečenice. Imena su, izgleda, gotovo svima bila poznata, jer su u pitanju bile male zajednice, ali ja za njih jesam čula od gospodina Labovića.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, to su bili ljudi o kojima se u tom trenutku ništa nije znalo?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, dajte mi samo jedan trenutak. Postoji jedna stvar koja nije razjašnjena u vezi sa sveskama, i to treba da utvrdimo na osnovu originala. Ne znam da li smo u međuvremenu uspeali da identifikujemo taj deo u izvornim beleškama. Imamo ERN broj za original.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da, kažite nam broj.

ADVOKAT EMMERSON: Original sveske bi trebalo da nosi ERN broj U-0030210.

SUDIJA ORIE: Molim da se to sada stavi na ekran. To je u dokaznom predmetu P1.

ADVOKAT EMMERSON: Da, to je to. Možda bi bilo korisno da prvo pogledamo prethodnu stranu, tako da svedok može da sagleda kontekst na odgovarajući način. Na dnu prethodne strane.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste pronašli mesto na kom se pominje Sacir Bekir?

ADVOKAT EMMERSON: Molim vas da sada pređemo na sledeću stranu, kako bi svedok mogao da je pogleda. Vrh sledeće strane.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vidite to? Gledajući kontekst - ta reč koja stoji u zagradi – šta to znači?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Tu stoji „Ciganin”, bukvalno. Znači, Rom.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, neko je na uvredljiv način govorio o toj osobi?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, neko je spomenuo jednog Roma. Ne znam da li su to oni mislili na uvredljiv način, jer je to uobičajena reč, koja se koristi i dalje u nekim područjima, a posebno među manje obrazovanim ljudima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To, doduše, nije vaša reč?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je nešto što vam je neko rekao?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, šta je vama bilo rečeno o značaju Sacira Bekira? Da li je to osoba koja se spominje kao komšija?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne znate?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Stvarno se ne sećam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gledajući ceo kontekst, da li postoji neki razlog zbog kog biste spomenuli tog Roma u sred ovog pasusa koji se tiče komšije?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ne mogu sada da se setim, žao mi je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. Hvala vam, puno.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, ja više nemam pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Ja sada gledam koliko je sati. Prvo bih hteo da vidim koliko je potrebno drugim braniocima za unakrsno ispitivanje. Ja ovo kažem zato što smo do sada proveli sat i po, a inicijalna procena je bila sat i 15 minuta. Prema tome, raspored nam se malo poremetio.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pretpostavljam da nećemo praviti još neke dopunske pauze?

SUDIJA ORIE: Pa, moramo da napravimo pauzu, zato što moramo da promenimo trake. Ne možemo da radimo dva sata bez prestanka, a i zbog prevodilaca.

ADVOKAT GUY-SMITH: Razumem.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja mislim da je meni potrebno, kao što sam i ranije rekao, 15 do 20 minuta. I dalje stojim iza toga.

SUDIJA ORIE: Dobro. Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Ja bih se začudio ako bih uopšte imao neka pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, znam da je dosta teško da od vas sada tražim nekakvu procenu o tome koliko će vama biti potrebno vremena za dodatno ispitivanje, pošto nismo još završili sa unakrsnim ispitivanjem, ali, dajte nam bar neku procenu?

TUŽILAC RE: U ovom trenutku, želim da razjasnim samo jednu stvar. Ali, postoji još jedno pitanje koje bih želeo da iznesem, i tiče se toga da imamo novog svedoka, koji čeka ispred sudnice.

SUDIJA ORIE: Nema šanse da saslušamo tog svedoka, danas. Mi ćemo danas raditi do 19 sati. Dosta toga zavisi od vas, gospodine Guy-Smith – pitam se da li ćemo danas završiti sa ovim svedokom ili ne.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja to razumem, časni Sude. Postoji dva područja koja bih želeo da pokrijem sa svedokom. Ja tačno znam, u svakom od tih područja, koja pitanja nameravam da postavim, i biće mi potrebno jedno 30 sekundi na privatnoj sednici, kako ne bih javno iznosio neka imena. Moguće je da ću to uraditi čak i brže. Daću sve od sebe da završim pre 19 sati, ali to zavisi i od dužine pauze.

SUDIJA ORIE: Problem je što nam je potrebno da se malo odmorimo. Prethodna pauza je bila malo duža. Kolika je najkraća pauza koju možemo da napravimo? Da li je to 15 minuta, gospođo sekretar? Imam, naravno, na umu da smo prethodno napravili pauzu od 50 minuta. Ja već imam dosta lošu reputaciju, kada je reč o tome da se radi posle 19 sati, i želeo bih da ovo rešimo.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Moram da pitam prevodioce, jer traka sama po sebi, izgleda da nije problem. Isto tako, ne želim da nastavim, a da vam ne dam dovoljnu pauzu. Gospodine Guy-Smith, da li mislite da možete da završite za 10 minuta?

ADVOKAT GUY-SMITH: Nada umire poslednja, ali ja ne mogu da se obavežem da ću sigurno završiti za 10 minuta.

SUDIJA ORIE: Da.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Sada se obraćam prevodiocima. Da li ima nekih koji se jako protive tome da nastavimo bez pauze? Bićete slobodni za 28 minuta, jer nam je toliko vremena preostalo na traci, tako da nema velike opasnosti da ćemo raditi posle 19 sati. Sa druge strane, znam da tražim puno od vas. Želeo bih jedan iskren odgovor od vas. Ne bih želeo da vas prisiljavam da se nađete u situaciji u kojoj ne želite da budete.

prevodioci: Časni Sude, prevodioci mogu da nastave. Nema problema.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, puno. Gospodine Guy-Smith, dakle, vama je stavljeno do znanja da ne možete suviše dugo danas da ispitujete, jer nam ponestaje trake. Ako budete ispitivali duže, to znači da nećemo moći da završimo sa ovim svedokom danas. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, da li možemo da pređemo na privatnu sednicu za sekundu?

(privatna sednica)

SUDIJA ORIE: Znači, samo ćemo obrađivati ta dva izveštaja. Sada možemo da pređemo na javnu sednicu.

sekretar: Časni Sude, prešli smo na javnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala. Nastavite, gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kako bi nam svima bilo jasno, kada kažete „policija” – to se odnosi na srpsku policiju, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, takozvani MUP, Ministarstvo unutrašnjih poslova.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: MUP?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nije bilo albanske policije u tom periodu, i u tom području, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ne bih mogla to da vam kažem. Ja nisam naišla ni na jednog, ali ne mogu da vam kažem da ih uopšte nije bilo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Sada molim da se na ekran postavi dokument P6, a to je izveštaj „pod lupom” 26. Ja ću sada pomenuti nešto što se nalazi na strani 13, iznad broja 4, gde piše: „Zatišje pred novi sukob.”

sekretar: Dokument P6 još uvek nije unet u elektronsku sudnicu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja se izvinjavam. U tom slučaju, dokument 1D978, i ja se izvinjavam sekretaru. Strana 13.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Na toj strani 13, stoji sledeće: „Saznalo se, u selu Gramočelj/Gramacel, da je napadnuto susedno selo Glođane/Gllogjan. Učitelji su pustili decu kući, i 300 njih se našlo na putu, upravo u trenutku kada su kolone policijskih vozila, oklopnih transportera, *pinzgauera* i kamiona prolazili tuda. Četrnaestogodišnji N. V. kaže da je bio preplašen kada su se iz te kolone izdvojila četiri vozila, i krenula ka

deci.” Zatim ima nekih podataka u italici. „Policija držala uperene puške u nas. Mi smo vrištali, jer smo mislili da će nas ubiti. Razbežali smo se po okolnim ulicama. Mlađa deca su trčala u krug. Toliko su se plašili, da nisu znali kuda da pobjegnu, i plakali su. Ja sam bio užasno uplašen, i mislio sam da nikada neću stići kući. Čim je policijska kolona prošla kroz Gramočelj/Gramacel, mnogi meštani su pobjegli iz svojih domova, kako bi potražili utočište kod rođaka u susjednim selima.” Da li vidite taj pasus?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li je to pasus koji je sastavljen na osnovu podataka koje ste dobili od osobe o kojoj smo govorili ranije? Od osobe A, a tiče se dokumenta E21glodj.doc. To je izveštaj od 30. marta 1998. godine.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Čini se da je tako. Ukoliko tamo stoje ti inicijali, onda mi se čini da je tako.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Molim vas da sada pogledate drugu stranu i taj izveštaj „pod lupom” broj 26, celi drugi pasus, na drugoj strani izveštaja. U njemu piše: „Bilo je otprilike 300 dece u školi.”

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Onda se nastavlja, i ja sada želim da pogledate poslednji pasus, u kom stoji: „Tri dana pre napada na Glođane/Gllogjan, tri *nive*, jedna crna i dve bele, došle su u naše selo. Bilo je po pet policajaca u belim vozilima, i imali su automatske puške koje su virile kroz prozor. U crnoj *nivi* je bilo pet ljudi sa maskama od crnih vunjenih čarapa, i automatskim puškama. Zaustavili su se kod škole. Izašli su samo maskirani ljudi. Bili su u crnim uniformama, na kojima su imali amblem sa belim orlovima na rukavu.” Da li vidite to? Nastavlja se posle toga.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste dobili ikakve druge informacije o tim maskiranim ljudima sa amblemom belih orlova na rukavima?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Sada vas molim da pogledate sledeći izveštaj. To je izveštaj koji je sastavila vaša koleginica. Mislim da je to E5. Priča je ista, odnosno, bavi se istom temom. U njemu se čak kaže i nešto više. Piše: „U crnom *džipu* je bilo pet maskiranih osoba u crnim uniformama sa belim orlovima na rukavu. Jedan je imao foto-aparat, i slikao je selo. To sam video sopstvenim očima.” Da li ste ikada, tokom svog rada, dobili još neku informaciju o tim maskiranim osobama?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Pretpostavljam da je razlog za to – to što ste, kao što ste rekli gospodinu Emmersonu, vi razgovarali uglavnom sa Srbima.

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: U to vreme, da, tako je. Uglavnom.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. Hvala.

ADVOKAT GUY-SMITH: Oba ova dokumenta, čini mi se, nalaze se u dokaznom predmetu koji je trenutno označen sa P5.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Sada ću preći na jedno drugo područje. Verovatno se sećate da vas je juče gospodin Re pitao o tome kako je ubijen jedan čovek po imenu Praščević.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Tako je, u pitanju je Praščević.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu, hvala. I, dok ste vodili taj razgovor – vi ste, zapravo, vodili nekoliko razgovora o smrti tog čoveka, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A kada je to bilo?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ja mislim da je to bio početak marta.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ono što ste saznali, a ovo ste saznali vi lično, i to niste saznali na osnovu tračeva ili glasina od drugih ljudi, već ste vi lično saznali da je gospodin Praščević imao vezu sa jednom Albankom, koja ga je izdala da bi spasila svoj život, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, čini se da je to tako bilo, iako mi ta priča nikada nije bila sasvim jasna.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Želim da vas pitam sledeće, a odnosi se na prevod vaših beleški. To je deo koji je označen kao P3, odnosno 19 u prevodu. To je opet u fascikli, na samom početku. Plava sveska, tom broj 1. To će biti, otprilike, tri reda niže. Ovde pratim primer sudije Hoepfela. To je podatak koji ste vi saznali, ako se ne varam, od žene gospodina Praščevića. Strana 19. Pogledajte treći red odozgo. Da li vidite to mesto?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Takođe ste saznali da je gospodin Praščević bio suspendovan. On je bio policajac, i suspendovali su ga sa posla. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U stvari, on, dakle gospodin Praščević, „pretio je da će ubiti načelnika”, a ja pretpostavljam da se tu misli na načelnika policije. To piše na stranici posle stranice 20 i na sledećoj stranici. Prva i druga stranica na početku, prvi i drugi red, na samom vrhu stranice.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. Pre nego što ste otišli na ovaj zadatak, da li ste imali bilo kakve informacije u vezi sa činjenicom da, opšte uzev, srpska policija,

MUP, kako ste ih vi nazvali, oduzimaju oružje Albancima, najobičnijim albanskim stanovnicima, koji su živeli na svojoj zemlji?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Sećam se da sam čula nešto o čemu je izvestio jedan od mojih kolega. Ne sećam se naziva samih sela, ali se sećam da su kuće nekolicine porodica pretresane da bi se pronašlo oružje. To nije bilo u području Dukadin/Dukagjin, i nisam sigurna tačno gde je to bilo. Ja nisam vodila te razgovore. Znam da se to odigralo baš negde u to vreme, ali ne sećam se naziva sela.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. Mislim da ću biti čak i brži nego što sam mislio. Imam za vas samo još jedno, poslednje pitanje. Ono glasi ovako – saznali ste da je: „...ta žena, Albanka, izdavala druge Albance, izdala svoju vlastitu porodicu, a on je”, pretpostavljam da mislite na gospodina Praščevića, „oduzeo brojno oružje od njih”, tj. od njene porodice, i od drugih, „i od nje je dobijao informacije. Međutim, njen muž je preminuo prethodnog leta. On je bio ubijen.” To su vam rekli, zar ne?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, ali sada ne uspevam da pronađem gde smo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: To je strana 29. Još uvek je u pitanju plava sveska, prvi deo. Izvinjavam se ako je ovo obavljeno na nespretan način, ali to je tako kada se radi sa štampanim dokumentima. U pitanju je treći pun pasus, gde se pominje žena.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, njegova supruga.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste ikada dobili informacije u vezi sa tim ko je ubio gospodina Praščevića?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne, nikada nisam dobila takve informacije. Ja nisam bila policijski detektiv, koji se time bavi i istražuje takve stvari.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu, razumem. Ali, ukoliko sam dobro shvatio, tokom tog vremenskog perioda, ta Albanka je takođe ubijena. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ona je tvrdila da je u nju pucano, i ja zaista jesam sa njom razgovarala u bolnici.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste mogli da proverite koliko je ta njena tvrdnja bila istinita?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Pa, ne, zapravo. Ja sam otišla u bolnicu i razgovarala sam sa njom. Neko je za mene prevodio, ali ne mogu tačno da se setim ko. Čini mi se da se sećam da je neko sedeo pored mene. Zaista ne mogu da se setim ko je bio u pitanju, jer ova žena nije dobro govorila srpski jezik, a u to vreme, nisam znala albanski jezik. Još uvek ga ne govorim, ali bar mogu da ga razumem, da čitam novine, i, znate, mogu da razumem šta mi ljudi govore. U to vreme to nisam mogla. To je bilo početkom marta, tako da sam razgovarala sa njom uz pomoć prevodioca, ali se ne sećam ko je to bio.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Uradili ste najbolje što ste mogli, obzirom na sredstva koja ste imali?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Hvala vam za vaše vreme i vaše strpljenje.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Guy-Smith. Gospodine Harvey, da li ste se predomislili?

ADVOKAT HARVEY: Nema iznenađenja, časni Sude. Nemam pitanja za ovog svedoka.

(Pretnesno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: U tom slučaju, pre nego što gospodinu Reu dam priliku da potraži objašnjenje koje je želeo, tokom dodatnog ispitivanja, sudija Hoepfel bi želeo da vam postavi jedno pitanje.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala. Želim da steknemo potpuni uvid u vaše dnevnik, odnosno sveske sa beleškama. Postavljeno vam je pitanje da li su sve vaše sveske u posedu Suda. Možda bih mogao vas da pitam na ovaj način. Četiri sveske su predate Sudu. Da li taj broj odgovara onom broju svezaka kojih se vi sećate da ste ih imali?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Da, to je broj kog se ja sećam. Možda je bilo razgovora koji su zabeleženi na drugim mestima, na komadima papira, koji su uneti u dosijee Fonda za humanitarno pravo, ali to su sve sveske kojima sam ja raspolagala, i ja sam njih predala, ne sećam se tačno kada, ali sam ih predala kolegini iz OEBS-a, koja mi je bila neposredno nadređena kada sam radila za verifikacionu misiju za Kosovo. Ona je dobila te sveske, i predala ih je Sudu.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala. Onda, znači, ne možete da nam pomognete da stvorimo predstavu o tome kada je prvi put započet prevod delova ovih dnevnika?

SVEDOKINJA ANDELKOVIĆ: Zaista to ne znam. Nemam nikakvu predstavu. Znam samo da je sa mnom Sud stupio u kontakt, ako se ne varam, 2002. godine. Ali, ne znam šta se sa sveskama događalo u međuvremenu.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala. Želim da steknemo predstavu o celom tom procesu. Izgleda da u njima postoje neke oznake, ili neke beleške, koje se pojavljuju tu i tamo. Na primer, pogledajmo izvornu verziju koja nosi oznaku ERN U-0030320. Ali, izgleda da se takve oznake pojavljuju u svim ovim tekstovima, i izgleda da one nisu uključene u prevod. Zato je moja pretpostavka da su one naknadno dodate, i možda ih je dodala neka druga osoba, ili čak više različitih lica. Da li možete o tome da nam date nekakvu predstavu? Da li to već može da se vidi na ekranu?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da li treba da pogledam ekran?

SUDIJA HOEPFEL: Da li se na ekranu vidi ova stranica? Da. Da li možete da prepoznate svoj rukopis na ekranu, na toj stranici?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da.

SUDIJA HOEPFEL: Posle nekoliko redova, pojavljuje se reč „otac”, a onda možete da vidite da iznad piše „NNLOKAN2.doc”, a zatim piše „UU”, pa neki znak. Da li možete da se setite šta je to? Obično se ovakvi podaci stavljaju u okvir, kao u neku vrstu kvadrata. Da li možete to da nam objasnite?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Ne mogu tačno da se setim u kom trenutku, ali čini mi se da je to bilo negde u jesen 1998. godine, u Fondu za humanitarno pravo su nam rekli kako da zavedimo dokumente, kako bi se oni ispravno zaveli, i kako bi uvek pratili isti obrazac. Mislim da oznaka NN ovde znači da to lice nije želelo da bude imenovano. Druga stvar koju pominjete je naziv sela. Broj 2, posle ove oznake Loćane/Lloqan, je zapravo broj razgovora koji je vođen. Ovaj obrazac je uvek praćen, bez obzira na to ko je vodio razgovor. Jednostavno, to bi se uvek zapisivalo.

SUDIJA HOEPFEL: Znači, to je bio sastavni deo dokumenta na računaru?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Tako je.

SUDIJA HOEPFEL: Ponekad je dodato, zapravo često - „MA”. Pretpostavljam da su to vaši inicijali?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Da, jesu.

SUDIJA HOEPFEL: U redu. Sada nešto bolje shvatamo metodologiju i kako su ove oznake nastale. Hvala vam, to je bilo moje jedino pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, rekli ste da je neophodno da postavite jedno pitanje, u kojem biste tražili objašnjenje. To je, bar, bila situacija pre 15 minuta. Molim vas, izvolite, postavite pitanje, jer više nemamo vremena.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE

TUŽILAC RE - PITANJE: Nešto ranije, gospodine Emmerson vam je postavio pitanje o raseljavanju. Tačnije, postavio vam je pitanje o policijskom napadu na selo Glođane/Gllogjan. Na stranici 85, rekli ste: „Ponekad bi se ljudi raselili usled pucnjave, i zato što bi došlo do incidenta, a onda bi si, kada bi se situacija primirila, ljudi vratili. Taj obrazac je važio za čitavu teritoriju Kosova tokom više meseci.” To je bio vaš odgovor.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Kada ste dali taj odgovor, da li ste mislili na ljude koji su bili srpske nacionalnosti, ili na ljude neke druge nacionalnosti?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ono čega se ja sećam je da je to važilo za obe zajednice u nekim slučajevima. Prvo što mi pada napamet, ovako bez razmišljanja, je, na primer, Orahovac/Rahovec. Do tog incidenta je došlo nešto kasnije, i to je više u području centralnog Kosova.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ja samo pokušavam da se usredsredim na sledeće. Kada ste govorili o tome, da li ste govorili uopšteno, ili ste govorili samo o Srbima, ili samo o Albancima? Da li možete samo to da razjasnite u par reči?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislila sam pre svega na civilno stanovništvo, bez obzira na nacionalnu pripadnost.

TUŽILAC RE - PITANJE: Druga tačka koju bih želeo da razjasnimo. Rekli ste: „Kada bi se situacija primirila, ljudi bi se vratili. To je obrazac koji je važio, tokom više meseci, za čitavo područje Kosova.” Moje pitanje glasi ovako. Da li se taj obrazac promenio, i da li je bilo stalno raseljenih lica?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Da, jeste. Na onim mestima u kojima su sela ili kuća spaljene.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koja bi to bila područja?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Morali biste da budete veoma precizni i da mi kažete na koji tačan vremenski period mislite, jer se sukob širio.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pomenućemo samo ono sto je relevantno za ovu optužnicu. Da li to važi za bilo koji incident ili mesto koje vi pominjete u svojim sveskama ili izveštajima? Da li je neki od tih incidenata doveo do stalnog raseljavanja lica?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislite u onom vremenskom periodu koji vas zanima?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da, tako je.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Mislim da ne pominjem u svojim beleškama bilo kakvu situaciju u kojoj je došlo do stalnog raseljavanja.

TUŽILAC RE - PITANJE: A šta je sa vašim saznanjima? Pomenuli ste da bi se ljudi vraćali, kada bi se situacija smirila. Kakva su vaša saznanja, obzirom da ste išli u ta sela i ta područja, o tome u kom trenutku je došlo do stalnog raseljavanja lica?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: Ne sećam se da su ljudi, sa kojima sam ja razgovarala u Dečanima/Dečan u aprilu - ne sećam se da su se oni vratili u svoja sela. Ali, još jednom napominjem, u to vreme, mi nismo mogli da znamo da li će to biti stalno raseljavanje ili ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kažete da u tom trenutku, niste znali da li će to biti trajno raseljavanje?

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ - ODGOVOR: U aprilu 1998. godine.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu, hvala vam.

SUDIJA ORIE: Da li ima potrebe da Odbrana postavi neka dodatna pitanja? Vidim da svi odrično odmahuju glavama. Pošto Pretresno veće nema više pitanja za vas, gospođu Anđelković, ovime se završava vaš iskaz. Želeo bih srdačno da vam se zahvalim što ste došli u Hag da date svoj iskaz pred ovim Sudom, i zato što ste odgovarali na pitanja koja su postavljale obe strane, kao i Pretresno veće. Takođe, hvala vam što ste istrpeli sve logističke teškoće sa kojima smo se mi ovih dana suočavali. Veliko vam hvala. Gospođa poslužitelj će vas ispratiti iz sudnice.

SVEDOKINJA ANĐELKOVIĆ: Hvala vam, časni Sude, na vašem strpljenju.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Sada više nemamo vremena za proceduralna pitanja, pošto nam ponestaje trake. Jedino bih želeo da kažem da je Pretresno veće razmotrilo zahtev za zaštitnim merama, i da je taj zahtev odobren. Ne možemo sada da iznesemo razloge za to, jer nemamo više trake.

TUŽILAC RE: Postavili ste mi jedno pitanje o organizaciji vremena.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Sada mogu da vam pružim odgovor na to u nekoliko sekundi.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Služba za prevođenje se bavi prevođenjem dokumenata, i potrebno im je dva sata za dokumente koje ste im podneli. Inače, nema putnih dokumenata. Rok od 24 sata je i dalje na snazi.

SUDIJA ORIE: U redu. Ukoliko bude bilo kakvih problema za Odbranu, osoblje Pretresnog veća i Tužilaštva će komunicirati sa njima u vezi sa svim praktičnim problemima. Ako se to uradi, gospodine Re, nećemo imati dodatnih odlaganja pri donošenju odluke o tom pitanju. Prekidamo sa radom do sutra, u sudnici 2, u 14:15 h.

Sednica je završena u 19:01 h.

Nastavlja se u četvrtak, 8. marta 2007. godine u 14:15 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje